Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgulŭ Inului Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimetŭ.
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare, Târgulŭ Inului Nr. 30.
Inserate mai primescŭ în Viena *R. Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), H. Schalek, Alois Herndel, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannebery*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seria garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEĬ

(NUMĔRŬ DE DUMINECĂ 7)

„Gazeta“ ese în fiă-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe anŭ.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
a administrațiune, piața mare, Târgulŭ Inului Nr. 30 etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 34.—Anulŭ LVI. Brașovŭ, Duminecă, 14 (26) Februarie 1893.

Brașovŭ, 13 Februarie v.

După atâtea vécurĭ triste, petrecute în întunerecŭ și robiă, sufletulŭ nostru este pĕtrunsŭ de-o legitimă mândriă și bucuriă, vĕdêndŭ, cum numele de *Românŭ* rĕsună astăḑĭ dela rĕsăritŭ de sóre și până la apusŭ, dela meḑŭ de nópte și până la méḑă-ḑi.

Nu este aḑĭ colțŭ de țĕră, nu este poporŭ în lume, care sĕ nu scie, că pe pămêntulŭ acesta, alŭ vechei Dacie Traiane, se află o sĕmênțiă de neamŭ bravŭ, neamulŭ nostru românescŭ, care luptă cu bărbățiă pentru limba și legea sa.

Dér orĭ câtŭ de mare și orĭ câtŭ de legitimă ar fi acéstă bucuriă a nóstră, nu este ertatŭ sĕ uitămŭ de altă parte, că și ea trebue sĕ-șĭ aibă marginile sale, peste carĭ nu ne este ertatŭ a trece, pe câtŭ timpŭ ținemŭ sĕ fimŭ cunoscuțĭ înaintea lumei ca unŭ poporŭ seriosŭ, ca unŭ poporŭ cu aspirații demne și vrednicŭ de stima și luarea aminte a marilorŭ bărbațĭ politicĭ, carĭ pórtă în mânile lorŭ destinele Europei.

Ar fi o mare greșélă din partea nóstră, décă în mijloculŭ însuflețirei, ce ni-o inspiră cu dreptŭ cuvêntŭ svonurile streinătății despre noi, amŭ luneca pe povîrnișulŭ de-a ne perde cumpătulŭ și de-a pune pe aceste svonurĭ unŭ mai mare prețŭ, decâtŭ chiar pe vrednicia nóstră.

Adevĕrata chizeșiă a viitorului unui poporŭ este a se căuta în puterile sale proprii, în bravura și întărirea lui interióră, ér nicĭ de cum nu în svonulŭ, ce se face despre elŭ. Acestŭ svonŭ își are prețulŭ sĕu numai întru atâta și numai atuncĭ, când este întemeiatŭ pe vrednicia propriă.

Din acestŭ punctŭ de vedere noi nicĭ odată n'amŭ pututŭ găsi mare bucuriă în străduința acelora dintre ai noștri, carĭ cu jertfirea intereselorŭ de solidaritate națională umblă sĕ atragă privirile streinilorŭ asupra nóstră. Scimŭ ce însémnă pentru noi aceste privirĭ, scimŭ ce însémnă glasurile de simpatiă ale Europei pentru nenorocita Poloniă, în a căreia sfâșiare toțĭ găsescŭ unŭ actŭ de barbarismŭ, dér cu tóte acestea nimenea nu face unŭ pasŭ pentru reînființarea ei. Scimŭ ce au însemnatŭ aceste glasurĭ de simpatiă pentru frații noștri Italienĭ, pe câtŭ timpŭ aceștia nu șĭ-au reunitŭ puterile între ei pentru a-șĭ elupta înși-șĭ liberarea și unitatea lorŭ.

Istoria ne arată sute și mii de casurĭ, că pentru unŭ poporŭ sfâșiatŭ în interiorulŭ sĕu și lipsitŭ de puterea morală a unirei frățescĭ, tóte glasurile de simpatiă ale popórelorŭ marĭ nu ajută nimicŭ. De aceea trebue sĕ privimŭ lucrurile cu sânge rece și în mijloculŭ atâtorŭ glasurĭ de dragoste și simpatiă, ce rĕsună astăḑĭ pentru noi în Europa întrégă, sĕ grijimŭ de-a nu ne pierde cumpătulŭ. Sĕ nu ne amăgimŭ cu credința, că dóră în aceste glasurĭ de simpatiă ar sta ascunsă chizeșia viitorului nostru națională și nicĭ sĕ nu ne perdemŭ într'o însuflețire nechibzuită, care sĕ ne facă a uita de noi înși-ne și sĕ ne dispună a jertfi interesele nóstre proprii de dragulŭ unui sarbedŭ svonŭ, ce l'amŭ produce în Europa.

Unŭ poporŭ cu demnitate, unŭ poporŭ consciu de vrednicia sa, nu se tîresce nicĭ-odată înaintea strĕinilorŭ, pentru a le stórce mila și bunăvoința. Ținta popórelorŭ brave este de-a impune strĕinilorŭ, de a-i sili, ca sĕ vorbéscă despre ele și de-a le stórce respectulŭ printr'o luptă seriósă și solidară în tóte privințele.

Acésta trebue sĕ fiă și ținta nóstră. Sĕ ne silimŭ a ne întări pe noi înși-ne prin unirea puterilorŭ între frați, sĕ ne încordămŭ la o muncă seriósă pentru înaintarea și luminarea neamului, sĕ luptămŭ cu însuflețire neînfrântă pentru apĕrarea limbei și drepturilorŭ nóstre. Atuncĭ glasurile de simpatiă și admirațiune ale strĕinilorŭ se vorŭ nasce de sine și aceste glasurĭ își vorŭ avé temeiulŭ lorŭ în hărnicia și bravura nóstră, — bravură, care formézä adevĕrata chizeșiă a viitorului unui poporŭ și din care va trebui sĕ rĕsară mai curêndŭ, orĭ mai târḑiu și liberarea neamului nostru românescŭ.

Unŭ echo la strigătulŭ „Kulturegyletiștilorŭ“ din Clușiu.

Sibiiu, 10 (22) Febr. 1893.

Procedura patriotului patentatŭ din Clușiu, Dr. Rozsahegyi, de sigurŭ fostŭ Rosenberger, față cu învitarea la concertulŭ arangiatŭ de către tinerimea română din Clușiu*), nu are sĕ surprindă pe nimenĭ, pentru-că sciutŭ este, că toțĭ renegații devinŭ nervoșĭ când vĕdŭ, că alții suntŭ mai firmĭ de caracterŭ, decâtŭ ei. Și óre póte fi unŭ pĕcatŭ mai gravŭ, care continŭ róde la inima celui ce l'a comisŭ, o mai documentată lipsă de caracterŭ, decâtă lĕpĕdarea numelui acelora, carĭ țĭ-au datŭ viéță, a numelui părințilorŭ tĕi? — și încă nicĭ acésta pentru vr'unŭ idealŭ sublimŭ, ci *din interesŭ materialŭ*, cum o facŭ toțĭ cei ce-șĭ maghiariséză numele, și mai cu sémă Jidanii.

Trebue sĕ ne surprindă însĕ atitudinea lui Bartha Miklos, pentru-că elŭ e deputatŭ dietalŭ și e Sĕcuiu, Maghiarŭ neaoșŭ, ér despre Maghiarĭ se susține, că ar fi „cavalerĭ“ și ei încă se totŭ mai laudă, celŭ puținŭ cu atâta, că dorescŭ, ca așa numitele „naționalitățĭ“ sĕ se cultive în limba și după gustulŭ lorŭ cu mijlócele proprii, *confiscândŭ ei numai mijlócele statului pentru desvoltarea culturei maghiare.*

Domnulŭ deputatŭ Bartha nu vré sĕ fiă „măgarulŭ“, care pórtă apă la edificarea culturei române, unŭ lucru, pe carele nimenĭ nu i-lŭ cere, pentru-că în casulŭ concretŭ nimenĭ nu i a cerutŭ d-lui Rozsahegyi nicĭ măcarŭ o para, ci tinerimea a voitŭ numai sĕ-i dea ocasiune a cunósce elementulŭ română, și în specialŭ pe elevii sĕi și din altŭ punctŭ de vedere, decâtŭ din acela, pe care ḑi de ḑi îlŭ cultivă cu predilecțiune ḑiaristica-maghiară, ca cu atât mai adêncŭ sĕ sape prăpastia, ce totŭ ei au creat'o între elementulŭ română și celŭ maghiarŭ, *avisatŭ la budgetulŭ statului.*

Dér décă d-lŭ Bartha ar puté fi atâtŭ de dreptŭ, pe câtŭ se arată de sumețŭ și ofensatŭ, când își nălucesce, că ar fi învitatŭ sĕ

*) Lucrulŭ s'a petrecutŭ astfelŭ: Tinerii românĭ universitarĭ din Clușiu, au învitatŭ la concertulŭ lorŭ și pe profesorulŭ de universitate Dr. Rozsahegyi. Acesta însĕ a retrimisŭ biletulŭ și învitarea, scriindŭ pe plicŭ „Retour olah kaszino“. Acéstă purtare mojicéscă a profesorului Rozsahegyi a indignatŭ cu totŭ dreptulŭ pe tinerii românĭ, carĭ au și datŭ espresiune indignărei lorŭ în fóia „Ellenzék“ din Clușiu, lăsândŭ însĕ, ca publiculŭ sĕ judece acéstă pornire asiatică a lui Rozsahegyi. Acesta a rĕspunsŭ totŭ în „Ellenzek“ ḑicêndŭ, că elŭ nu póte primi sĕ asiste la unŭ concertŭ românŭ. Asemenea a declaratŭ într'o scrisóre publicată în aceeașĭ fóiă, și Bartha Miklos, care a ḑisŭ între altele, că ómenii „culțĭ“, adecă Maghiarii, nu obicĭnuescŭ a cerceta unŭ concertŭ alŭ semiculților. — Red.

FOILETONULŬ „GAZ TRANS.“

Ali Baba și cei patru-ḑecĭ de hoțĭ.

Erau odată doi frațĭ, carĭ trăiau într'unŭ orașŭ în Persia. Amêndoi aveau puțină avere. Unulŭ din ei însĕ, Cassim, a avutŭ norocirea, că femeia lui, îndată după cununiă, dobêndĭ o moștenire bogată. Așa se'ntêmplă, că sermanulŭ Cassim deveni în curêndŭ unulŭ din cei mai bogațĭ și vĕḑuțĭ neguțătorĭ din orașulŭ sĕu. In prăvălia lui se puteau vedé covórele cele mai prețióse și alte lucrurĭ frumóse, pe carĭ le vindea și se făcea totŭ mai bogatŭ. Averea însĕ îlŭ făcŭ și sgârcitŭ. Sĕ ajute pe fratele sĕu, ceea ce ar fi pututŭ prea ușorŭ, de locŭ nu își aducea aminte.

Acestŭ frate, cu numele Ali Baba, se însurase luândŭ o femeiă sĕracă, ca și elŭ. De aceea le mergea cam rĕu. Tótă averea lorŭ se alcătuia din o casă sĕrăcăciósă și trei măgarĭ, cu carĭ Ali Baba aducea lemne din pădure și le vindea în orașŭ. Astfeliu traiulŭ lorŭ era de totŭ nĕcăjitŭ.

Intr'una din ḑile, când Ali Baba érá adunase lemne în pădure și le încărcase pe măgarĭ, vede în depărtare unŭ norŭ grosŭ de prafŭ, ca și când ar veni o cétă de călărețĭ. Aceștia potŭ fi hoțĭ, gândĭ Ali Baba și se suĭ iute într'unŭ copacŭ, ale căruĭ crengĭ așa erau acoperite cu frunḑe, încâtŭ elŭ era fórte bine ascunsŭ între ele. „Pagubă de măgarĭ, ḑise elŭ, dér cămașa este mai aprópe ca sumanulŭ și eu sunt mai multŭ vrednicŭ pentru mine, decâtŭ măgarii.“

Intr'aceea călăreții se apropiară și, din înfățișarea lorŭ, Ali Baba nu se îndoia de locŭ, că n'arŭ fi hoțĭ adevĕrațĭ. Toțĭ erau armațĭ din capŭ până'n tălpĭ și toțĭ aveau sacĭ umpluțĭ, legațĭ de-asupra șelelorŭ. Acésta era prada lorŭ, și celŭ ascunsŭ era curiosŭ, că de ce șĭ-au adus'o aicĭ.

Din mijloculŭ lorŭ pășĭ celŭ mai voinicŭ, care a trebuitŭ sĕ fiă căpitanulŭ; se apropià de o stâncă și ḑise cu voce respicată: „Sesam, deschide-te“,

In clipa aceea se deschise în stâncă o ușă, de care mai 'nainte nu se vedea nicĭ o urmă. Hoții intrară cu prada în stâncă și ușa se'nchise singură după ei. Orĭ ce strĕinŭ n'ar fi vĕḑutŭ acum alta înaintea sa, decâtŭ o stâncă gólă.

Până când hoții erau înlăuntru, Ali Baba a statŭ în ascunḑĕtórea lui, de frică, că ei potŭ eși în fiă-ce minutŭ.

Trecŭ multŭ timpŭ; de-odată stânca se deschide érá și după ce eșiră toțĭ cei patru-ḑecĭ de hoțĭ, căpitanulŭ érá ḑice cu voce limpede: „Sesam, încue-te! Ușa se închise numai decâtŭ. Hoții se suiră pe caii lorŭ și plecară.

Ali Baba așteptă până nu mai vĕḑu pe călărețĭ. „Acum de bună sémă nu se mai întorcŭ“, ḑise elŭ. „Sĕ facŭ o cercare, óre décă voiu ḑice și eu ca căpitanulŭ, deschide-se-va stânca?“ Iute se scobori de pe copacŭ în josŭ, se vêrî printre tufe și ḑise după cum audise pe căpitanulŭ hoțilorŭ: „Sesam, deschide-te!“

Stânca se deschise la momentŭ și Ali Baba, uimitŭ, se uita acum într'o boltă largă și înaltă, care trebuia sĕ-șĭ capete lumina de susŭ óre cum. Pĕreții erau așa de dreptĭ ca și când arŭ fi fostŭ ciopliți de mână omenéscă. Pe pămêntŭ însĕ, jurŭ împrejurŭ, erau întinse mărfurile cele mai prețióse, vase de aurŭ și argintŭ, covóră, stofe de mĕtasă, stofe cusute cu firŭ de aurŭ și o mulțime de pungĭ de piele, care după cum se convinse Ali Baba mai târḑiu, erau umplute cu monede de aurŭ.

„Pe barba Profetului!“ strigă Ali Baba, „de sute de anĭ au trebuitŭ sĕ-șĭ aducă hoții prăḑile aicĭ!“ Elŭ întră în boltă, care se închise numai decâtŭ în urma sa. Acĭ își alese câteva săculețe cu banĭ și le scóse afară, după-ce deschise ușa cu acelea-șĭ vorbe. De câte-orĭ eșia afară, ușa rĕmânea deschisă în urmă-i, ér când întra, se închidea de sine. După ce a scosŭ atâta sacĭ, câțĭ a pututŭ încărca

facă pe „măgarulŭ, ce cară apă“, pentru ce nu protestéză în dietă, ca deputatŭ, când la diferiţĭ titli ai bugetului, *se înhamă Românii la carulŭ, „care cară apă la edificarea culturei“* **maghiare?**

Milióne suntŭ acelea, carĭ cu dragă inimă le votéză d-lŭ Bartha *pentru cultura maghiară,* ca subvenţiune la Academiă, la museu, la teatre, la şcolĭ etc. etc. în faptă *totŭ scopurĭ culturale* **specialŭ maghiare,** ér din acelea, circa a şésa parte sĕ stórce din crunta sudóre a „semicultului Valachŭ“.

Asta nu derógă demnităţii de Maghiar a îngâmfatului Sĕcuiu?

Dér în fine nu mi-a fostŭ uniculŭ scopŭ, enararea acestorŭ fapte, pe carĭ tótă lumea le cunósce, ci cu deosebire sĕ arătŭ, că unde societatea nu póte fi terorisată cu efectŭ de cătră şoviniştii maghiarĭ, pe acolo şi ei pe terenulŭ socialŭ suntŭ mai toleranţĭ, séu dóră mai corectŭ m'aşĭ esprima, décă aşĭ ḑice, că devinŭ mai culţĭ.

Aicĭ în Sibiiu, de esemplu, au şi Maghiarii casină şi „dalkör“, au şi Românii casină, reuniune de cântărĭ, de femei şi de sodalĭ, şi au Saşii nenumĕratele lorŭ reuniunĭ.

Acestea tóte arangiéză petrecerĭ, balurĭ, ér unele şi concerte.

Invitările fiă-care le face în limba sa, şi pănă astăḑĭ încă nu s'a ivitŭ casŭ, ca cineva sĕ fi returnatŭ vr'o învitare pentrucă n'a fostŭ tipărită în limba celui învitatŭ, ba în specialŭ balurile şi concertele românescĭ le cercetéză şi inteliginţa cultă maghiară dimpreună cu celălaltŭ publicŭ cultŭ civilŭ şi militarŭ.

Ce dovedesce d-lŭ profesorŭ universitarŭ Dr. Rózsahegyi cu aceea, că a returnatŭ învitarea tinerimei române din motivŭ, că textulŭ ei era românescŭ şi nu maghiarŭ?

Dovedesce, că e unŭ omŭ intolerantŭ şi unŭ şovinistŭ preocupatŭ faţă cu elementulŭ românescŭ, faţă cu o parte a elevilorŭ sĕi, şi că prin urmare, e stăpânitŭ de astfelŭ de patimĭ, care-lŭ discalifică pentru postulŭ de profesorŭ la o universitate susţinută din budgetulŭ statului, pe carea, în lipsă de institute naţionale de acéstă categoriă, suntŭ necesitaţĭ sĕ o frecuenteze şi tinerii românĭ.

Şi atâtŭ elŭ câtŭ şi îngâmfatulŭ sĕu amicŭ, Bartha, nu suntŭ în dreptŭ a apostrofa pe inteliginţa română de semicultă, căcĭ unŭ omŭ cultŭ nicĭ-odată nu devine obraznicŭ pentrucă în viéţa socială, concetăţénulŭ sĕu sĕ folosesce de limba sa.

Fiă-le ruşine!

CRONICA POLITICA.

— 13 (25) Februarie.

Domnii ungurĭ dela stăpânire îşĭ facŭ de capŭ. Orĭ-ce mişcare a naţiunilorŭ nemaghiare din acéstă nenorocită ţéră, ei o întimpină cu pumnulŭ şi cu arma gendarmilorŭ. O nouă şi tristă dovadă a „libertăţii“ unguresci au datŭ de curêndŭ organele şi slujbaşii guvernului din Turocz St. Mărtinŭ, în Ungaria de méḑă nópte locuită de **poporulŭ** slovacŭ, în contra căruia s'a începutŭ o **gónă miserabilă.** Anume, pe ḑiua de 19 Februarie n., a fostŭ convocată o adunare poporală slovacă în causa căsĕtoriei civile. Viceşpanulŭ şi solgăbirĕulŭ de acolo însĕ, a opritŭ adunarea fără leacŭ de motivŭ. Naţionalistulŭ slovacŭ, advocatulŭ V a n o v i c ĭ, a scrisŭ ministrului de interne, că organule lui se pórtă obrăznicesce şi calcă legea, care dă voiă cetăţenilorŭ sĕ se adune şi sĕ se sfătuéscă. Ministrulŭ însĕ n'a rĕspunsŭ nimicŭ. Vĕḑêndŭ Slovacii adunaţĭ, că li-s'a opritŭ orĭ ce consfătuire publică, s'au retrasŭ în ospĕtăria numită D o m, unde s'au înşiruitŭ în jurulŭ meselorŭ. Erau la olaltă cam 600 inşĭ. Auḑêndŭ de acésta solgăbirĕulŭ a întratŭ în sală şi a provocatŭ pe cei adunaţĭ sĕ se depărteze, că de nu, îi va alunga cu gendarmii. Poporulŭ însĕ n'a voitŭ sĕ se depărteze. In urmă întră şi viceşpanulŭ tocmai pe când unŭ preotŭ slovacŭ ţinea unŭ toastŭ. Viceşpanulŭ se repeḑi spre preotŭ, voindŭ sĕ-lŭ oprésca a vorbi. Purtarea barbară a viceşpanului amărî în mĕsură mare pe poporŭ, care protestă cu tăriă în contra purtării sluşbaşilorŭ ungurĭ. Viceşpanulŭ eşi, arătându-se peste puţinŭ timpŭ *în fruntea unei cete de gendarmĭ.* Cu greu isbutiră conducĕtorii a îndupleca poporulŭ sĕ se depărteze în linişte. — Etă „libertatea“ ungurésca până unde ajunge! Dér viu e Domnulŭ, va rĕsplăti odată atâta cute-zare şi infamiă....

„Amăgirĭ reacţionare.“

In timpulŭ din urmă gazetele ungurescĭ au făcutŭ fórte mare svonŭ cu unŭ aşa ḑisŭ *„Congresŭ alŭ naţionalităţilorŭ“*, care s'ar fi pusŭ la cale în Viena, capitala împĕrăţiei Austriei.

Ungurii, simţindu-se cu marĭ pĕcate pe sufletulŭ lorŭ, pĕcate ce le-au sĕvêrşitŭ faţă de naţiunile nemaghiare din Transilvania şi Ungaria de anĭ 25, de când au ajunsŭ la putere, se temŭ chiar şi de umbra unei mişcărĭ împreună a acestorŭ naţiunĭ. Au publicatŭ foile ungurescĭ, mai alesŭ *„Magyar Hirlap“*, articulĭ şi scrisorĭ din Viena, în carĭ se ḑice, că în cercurile Curţii se vorbesce fórte mult despre unŭ *guvernŭ reacţionarŭ,* adecă unŭ guvernŭ, care asigurându-se de ajutorulŭ naţionalităţilorŭ, sĕ facă trebile Curţii şi sĕ restringă libertăţile de carĭ se bucură Ungurii de 25 de anĭ.

Curentulŭ acesta reacţionarŭ este multŭ discutatŭ de foile ungurescĭ, şi fiindcă între acele *„elemente ale monarchiei“*, de carĭ vré sĕ se folosésca unŭ viitorŭ guvernŭ reacţionarŭ contra Ungurilorŭ, se înţelegŭ şi Croaţii, foile ungurescĭ au imputatŭ Croaţilorŭ, că ei alăturându-se la „elementele monarchiei“ vréu sĕ mérgă cu reacţiunea contra liberalismului.

La acéstă imputare rĕspunde organulŭ oposiţiei croate, *„Agramer Tagblatt“*, într'unulŭ din numerii din urmă, într'unŭ articulŭ intitulatŭ *„Amăgirile reacţiunei“*, care cuprinḑêndŭ câteva pasagii, ce se potrivescŭ şi la noi, aflămŭ de bine a face cunoscute părţile mai însemnate din acestŭ articulŭ.

Fóia croată ḑice, că naţiunea croată n'are de locŭ nicĭ o causă, de-a fi cu încredere faţă cu „cercurile Vienei“, şi acestea se înşală fórte tare, décă contéză la aceea, că astăḑĭ, de dragulŭ lorŭ, „elementele monarchiei“ se vorŭ îmbia a face serviţii în folosulŭ „cercurilorŭ din Viena“.

Ḑice mai departe organulŭ croatŭ, că mai alesŭ Croaţii au făcutŭ într'unŭ rêndŭ asemenea serviţii, serviţii fórte grele chiar, „cercurilorŭ din Viena“, dér atuncĭ naţiunea croată a primitŭ o astfelŭ de rĕsplată, care altora li-s'a datŭ dreptŭ pedépsă.

Articululŭ arată apoi asupra sorţii Slavilorŭ din Austria, a Croaţilorŭ din Dalmaţia şi Istria, a Slovenilorŭ şi a Cehilorŭ, apoi întrébă: „óre aspiraţiunile naţionale ale acestora se vorŭ realisa atuncĭ mai bine şi mai uşorŭ, decâtŭ tendinţele naţionale croate?“— Continuă apoi fóia croată:

„Când întrebămŭ acestea, rĕspunsulŭ nostru, cumpănindŭ bine raporturile, nu póte fi altul, decât că reacţiunea se află în fórte mare rătăcire, décă crede, că spre ajungerea scopurilorŭ sale póte conta la celelalte „elemente ale monarchiei“. Simţĕmêntulŭ în potriva duşmanilorŭ noştri nu se póte estinde pănă acolo, în casulŭ acesta, *încâtŭ sè ne putemŭ înjosi* pentru o operaţiune comună şi sĕ primimŭ mâna de alianţă a acelora, carĭ numai atuncĭ ni-au întins'o, *când au avutŭ lipsă de noi,* dér totdéuna şi au băgat'o în busunarŭ, în modŭ egoisticŭ, *ba ni-au arătatŭ chiar pumnulŭ ameninţătorŭ* orĭ şi de câte-orĭ noi ni-amŭ mărginitŭ la apĕrare binefăcĕtóre. *Nu, cu reacţiunea nu mergemŭ!* *Astfelŭ de speranţe sĕ şi-le alunge din pietŭ cercurile din Viena.* In direcţiunea acésta nicĭ chiar faţă cu duşmanii noştri de mórte nu potŭ conta la spriginulŭ nostru, fiindcă este cu multŭ mai adêncŭ înrădĕcinată în inimile nóstre credinţa, că popórelorŭ nu le este iertatŭ a subsăpa solidaritatea în libertate. Hegemonia germano-maghiară apasă destulŭ de greu pe Slavii monarchiei, dér tocmai aşa de greu nu-i apasă, ca pentru acésta sĕ fimŭ aplecaţĭ a schimba ce avemŭ cu ceea ce ni-ar puté da, la casŭ de reuşită, cercurile din Viena.

Articululŭ sfîrşesce cu aceea, că Slavii monarchiei austro-ungare vréu sĕ-şĭ elupte ei de ei libertatea şi situaţiunea la care tindŭ.

Totŭ în sensul acesta scrie şi alŭ doilea organŭ alŭ oposiţiei croate, *„Obzor“*. Foia croată ḑice, că Croaţii nicĭodată nu vorŭ mai da mână de ajutorŭ reacţiunei din Viena, care tinde la nimicirea libertăţii popórelorŭ, nicĭ nu se vorŭ degrada a fi folosiţĭ de unelte, pentru ca reacţiunea sĕ-şĭ ajungă scopurile ei duşmane spiritului de naţionalitate.

In privinţa acésta Nemţii din Austria cu Ungurii din Ungaria suntŭ fraţĭ de cruce.

Unŭ sfatŭ binevoitorŭ.

Suntemŭ rugaţĭ a publica în fóia nóstră de Dumineca, următórea scrisóre binesimţită:

Cătră alegĕtorii românĭ din Cuvin, Gyorok, Miniş şi Cladova.

F r a ţ i l o r ŭ!

Sciţĭ cu toţii cântarea românéscă *„Deştéptă-te Române!“* Cum sĕ nu o sciţĭ, când ea se învaţă în tóte şcólele române, alăturea cu „Tatălŭ-Nostru“, dela 1848

---

pe măgarĭ, i-a prinsŭ pe aceştia şi li a încărcatŭ totŭ aurulŭ în spinare. D'asupra peste sarcina preţiósă aşeḑà găteje ca sĕ nu bage nimenĭ de sémă ce póte fi pe măgarĭ. După aceea ḑise: „Sesam, încue-te!“ şi stânca se 'nchise. Pe urmă Ali plecà cătră casă.

Femeia lui Ali şedea pe sofă şi aştepta pe bărbatu-sĕu. Ea auḑì cum mânà elŭ măgarii în curtea cea strîmtă şi apoi cum închise pórta de cu grijă. Tocmai voia sĕ iése la elŭ, când Ali Baba şi deschide uşa şi pune sacii cu banĭ înaintea ei. Pănă se duse elŭ afară sĕ aducă şi pe ceilalţĭ, ea căutà, sĕ védă ce-i în ei şi spăriată, vĕḑêndŭ, că e aurŭ, scóse unŭ ţipetŭ, ér cătră bărbatulŭ ei strigà: „Ali Baba, sĕ fi tu aşa de ticălosŭ?“ — „Linişteşce-te, dragă nevastă, o întrerupse elŭ. Eu nu sunt hoţŭ, afară décă nu e cineva hoţŭ, când ia dela hoţĭ. Nu-i mai avé nicĭ unŭ prepusŭ, décă îţĭ voiu descoperi noroculŭ meu.“ După aceea îi povesti, cum a umblatŭ, dér îi ḑise sĕ-şĭ ţină pupăza.

Nevasta era nebună de bucuriă. Ea deşertà totŭ aurulŭ grămadă şi uimită de bogăţia neaşteptată, sărea într'unŭ piciorŭ prin odae. Atâţia banĭ la olaltă nu vĕḑuse ea în tótă viéţa ei. Acum voia sĕ se apuce, sĕ-i numere bucată de bucată. — „Nevastă, tu n'ai minte“, ḑise Ali Baba; „când o sĕ fi gata cu numĕratulŭ? Eu vréu sĕ îngropămŭ banii numai decâtŭ. N'avemŭ sĕ pierdemŭ timpŭ... altfelŭ putemŭ întra în felŭ şi felŭ de bănuelĭ“. „Mie totuşĭ mi-ar plăcé tare sĕ sciu măcarŭ pe aprópe, cam câţĭ suntŭ“, ḑise femeia. O sĕ aducŭ din vecinĭ o mĕsură mică, ca celŭ puţinŭ sĕ-i mĕsurămŭ, décă nu-i putemŭ numĕra.“—„Cum vréi tu“ ḑise Ali Baba. „Mai bine ar fi totuşĭ sĕ nu-i mai mĕsurĭ. La totŭ casulŭ tu sĕ tacĭ.“

Nevasta lui Ali Baba se duse la cumnatulŭ ei, Cassim, şi cerù dela nevasta lui o mĕsură mică de bucate.— „Numai decâtŭ,“ ḑise acésta, şi eşì în bucătăriă, ca s'o aducă. Ea însĕ era doritóre sĕ scie, că ce bucate are de mĕsuratŭ Ali Baba, de aceea unse fundulŭ mĕsurei cu sĕu, ca sĕ se lipéscă ceva de elŭ. Femeia lui Ali Baba alergà numai decâtŭ acasă şi pe când bărbatulŭ ei săpa grópa, totŭ umplea mĕsura cu aurŭ şi o deşerta pe canapea. Cu numĕrulŭ mĕsurilorŭ era fórte îndestulită.

Cum a gătatŭ, a şi dusŭ mĕsura îndĕrĕtŭ la cumnată-sa, fără sĕ se mai uite pe fundulŭ ei. Cum s'a spăriatŭ însĕ cumnată-sa vĕḑêndŭ, că pe fundulŭ mĕsurei era unŭ banŭ de aurŭ. „Se póte!“ strigà ea. „Ali Baba are banĭ, de mĕsurăt cu găléta. De unde-i are blăstămatulŭ de elŭ?“ In inima ei se stêrnì pisma.

Ea nu mai putea de dorulŭ sĕ descopere noutatea bărbatului ei Cassim, care era în prăvăliă. Timpulŭ pănă séra, când era sĕ vină elŭ acasă, i-se părea o vecĭniciă. In sfêrşitŭ elŭ se întórse acasă şi femeia îlŭ întimpinà cu cuvintele: „Cassim! totdéuna te-ai ţinutŭ, că eştĭ bogatŭ, dér eştĭ în mare rătăcire. Ali Baba are cu multŭ mai multŭ ca tine. Elŭ mĕsură banii cu feldera!“ — „Cum?“ strigà Cassim sgârcitulŭ, şi nevastă-sa îi spuse totŭ ce scia, şi-i arĕtà banulŭ de aurŭ, care era unŭ banŭ fórte vechiu. — „Trebue, c'a găsitŭ o comóră veche, ḑise elŭ. Dér în locŭ ca sĕ se bucure de noroculŭ fratelui sĕu, de pismă nu putù durmi tótă nóptea.

A doua ḑi, cum se sculà, celŭ dintâiu drumŭ, ce-lŭ făcù, a fostŭ la frate-sĕu. — „Ali Baba“, ḑise elŭ, „ce va sĕ ḑică asta? Tu te porţĭ ca unŭ sĕracŭ şi te dai de cerşitorŭ, pe când, în faptă, mĕsurĭ banii cu feldera. De ce ascunḑĭ asta? Se cuvine asta dela unŭ frate?“—„Frate dragă“, rĕspunse Ali Baba, „nu înţelegŭ, ce vréi sĕ ḑicĭ. Deslușesce-mĕ.“ — „Numai nu te face“, ḑise Cassim. „Câte bucăţĭ ai ca acésta, pe care nevastă-mea a găsit'o pe fundulŭ baniţei, după ce a mĕsuratŭ soţia ta cu ea?“ — „Cum nu potŭ tăcé femeile nicĭ-odată“, strigà Ali Baba nĕcăjitŭ, pentru-că elŭ credea, că femeia lui a flecăritŭ totŭ lucrulŭ. Astfelŭ nu-i rĕmâne alta,

încóci! Şi cântarea acésta a şi deşteptatŭ multŭ pe poporulŭ românescŭ. Şi după deşteptare „croesceţi altă soarte", la care sĕ se închine şi duşmanii tĕi.

Da, sĕ se închine şi ei. Mai închine se şi ei, că noi destulŭ ne-am închinatŭ şi căciulitŭ înaintea lorŭ. Ei au fostŭ totdéuna şi cu curechiulŭ unsŭ şi cu clisa întrégă, şi noi stătémŭ la o parte şi priveamŭ la ei suspinândŭ. E vorba însĕ, că clisa s'a îngrăşatŭ din cucuruzulŭ (păpuşoiulŭ) nostru; ér păpuşoiulŭ şi varza s'a produsŭ în holdele nóstre, prin truda şi ostenéla nóstră. Avemŭ dér şi noi dreptŭ la tóte. Numai, că până acum nu ne am pré sciutŭ folosì de dreptulŭ nostru. Că ai noştri cea mai mare parte, mergeau până aci sĕ voteze unde-i chiămau Ungurii şi mai alesŭ Jidanii. Acum însĕ nu mai merge aşa, că poporulŭ s'a deşteptatŭ, şi-a deschisŭ ochii şi vede ce e bine şi ce e rĕu. A ajunsŭ poporulŭ sĕ vadă, că „strĕinulŭ e strĕinŭ, şi te adapă cu veninŭ!"

Fraţilorŭ! Voi a-ţi doveditŭ, că sciţi preţui sângele vostru şi sciţi despreţui pe strĕinulŭ îngâmfatŭ şi despreţuitorŭ! Şi acésta a-ţi arătat-o la alegerea din urmă de membrii la comitatŭ, şi a-ţi arătat-o cu atâta înţelepciune şi ţinere la olaltă (solidaritate), încâtŭ tótă lumea română v'a lăudatŭ şi cinstitŭ!

Fraţilorŭ! Grijiţi acum bine, ca sĕ nu picaţi din acéstă laudă şi cinste. Sciţi bine, că alegerea aceea s'a stricatŭ. Da, au stricat-o Ungurii şi Jidanii, pentrucă nu vréu sĕ vadă şi Românĭ adevĕraţi, Românĭ verdi, în casa comitatului, care sĕ apere cu fruntea senină drepturile poporului, carĭ sĕ strige susŭ şi tare: josŭ cu nedreptatea; ci vréu sĕ vadă acolo numai slugĭ, carĭ vrêndŭ nevrêndŭ sĕ închină stăpânirii lorŭ!

Fraţilorŭ! Nu vĕ spăriaţi de solgăbirĕu, nicĭ de fibirĕu, nicĭ de viceşpanŭ, nicĭ de fişpanŭ, nicĭ de ministru, nicĭ de nime! Nu! nu vĕ spăriaţi, nu fiţi fricoşĭ, că n'are nime, ce sĕ vĕ facă. Câtă putere au asupra vóstră şi aşa o facŭ, orĭ că ţineţi cu ei, orĭ nu; la ce vĕ potŭ ei silì şi aşa vĕ silescŭ: porţia trebue sĕ o plătescĭ, că décă nu îţi vinde casa şi moşia, de a-i ţiné de o miiă de orĭ cu elŭ; cătane trebue sĕ dai, drumulŭ de ţéră trebue sĕ-lŭ facĭ, văile trebue sĕ le desfundĭ şi regulezĭ etc. Va sĕ dică, cântarea totŭ cea vechiă rĕmâne.

Nu vĕ luaţi nicĭ după aceea, ce dice solgăbirĕulŭ vostru din Aradŭ, că nu potŭ fi aleşĭ numai cei ce locuescŭ între voi. Asta-i minciună cu pintenĭ. Totŭ omulŭ de omeniă din ţéră, care plătesce porţiă, póte fi alesŭ membru la comitatŭ, şédă elŭ unde îi place în ţéră. Dér numai într'unŭ comitatŭ póte fi alesŭ cineva, şi nu în două deodată.

Fraţilorŭ! Legea de alegerĭ e veche, nu-i de erĭ de alaltăierĭ. Şi décă s'a pututŭ în trecutŭ alege bărbaţi, carĭ nu locuiau în cercŭ, pentru ce sĕ nu sĕ pótă alege şi acuma? Ori Kövér Béla e locuitorŭ în cerculŭ Gyorok? Ba!

Ilŭ cunósce cineva din comunele vóstre? Ba! Nime nu-lŭ cunósce, nime nu i a auditŭ nicĭ de nume, până când a trebuitŭ alesŭ la comitatŭ. Atuncĭ l-aţi alesŭ. Fiă-i de bine! Dér mai departe sĕ se lingă pe buze de dorŭ de voturĭ românescĭ! Ascultaţi voi de adĭ înainte numai de inima vóstră curată, şi de bărbaţii voştri naţionalĭ, că aceia vĕ voescŭ binele! Nu ascultaţi nicĭ de Kobi, nicĭ de Schwarz, nicĭ de Marczi, nicĭ de Safran, nicĭ de Benzur, nicĭ de Ungurĭ botezaţi şi nebotezaţi, nicĭ de birĕu, décă v'ar sfătui pentru atare strĕinŭ, ci alegeţi voi bărbaţi naţionalĭ!

Dumnedeu sĕ vĕ ajute. Aminŭ!

Mai mulţi alegĕtorĭ.

SCIRILE DILEI.

— 13 (25) Februarie.

O frumósă dovadă de recunoscinţă au datŭ tinerii noştri universitarĭ dela Budapesta cu ocasiunea serbărei jubileului de 30 de anĭ, ca profesorŭ de limba şi literatura română la universitatea din Budapesta, a D-lui *Alexandru Romanŭ*. Pătrunsă de recunoscinţă faţă de acestŭ meritatŭ bărbatŭ alŭ nostru, care acum a împlinitŭ 30 de anĭ, de când muncesce cu dragoste şi credinţă în brazda luminărei şi deşteptărei tinerimei nóstre, junimea română dela Budapesta luă nobila hotărîre, de-a serba acestŭ jubileu printr'unŭ frumosŭ banchetŭ, ce l'a arangiatŭ ea în onórea venerabilului profesorŭ Al. Romanŭ la 11 Febr. n. c. O adevĕrată sĕrbătóre naţională a fostŭ acésta nu numai pentru tinerimea nóstră universitară dela Budapesta, ci pentru toţi fruntaşii românĭ aflătorĭ în acéstă capitală, carĭ nu întârdiară de-a se presenta la acestŭ banchetŭ pentru a aduce urările lorŭ de bine meritatului jubilantŭ.

Chiar din depărtărĭ marĭ grăbiră unii a se presenta la acéstă serbare naţională, ér o însemnată parte dintre fruntaşii românĭ îşĭ manifestară iubirea şi aderenţa faţă de vrednicul jubilantŭ prin călduróśe telegrame de felicitare. Intre acestea însemnămŭ felicitarea, ce 'i s'a adresatŭ din partea *Academiei Române*, alŭ căreia membru este şi d-sa, apoi din partea Escelenţei Sale Metropolitului *Mironŭ Romanulŭ* dela Sibiiu, din partea Prea Sânţiilorŭ Lorŭ D-lorŭ Episcopĭ *Meţianu* dela Aradŭ, *Popea* dela Caransebeşŭ şi alţĭ numeroşĭ fruntaşĭ ai noştri. Actulŭ de recunoscinţă, ce l'a manifestatŭ tinerimea nóstră dela universitatea din Budapesta prin serbarea într'unŭ modŭ atâtŭ de demnŭ a acestui jubileu, îi face mare onóre.

—x—

Pentru edificarea unei şcolĭ române gr. cat. in Sibiu, după cum amŭ amintitŭ Dumineca trecută, s'au pusŭ temeliile unui fondŭ încă în an. 1876, din partea d-lui inspectorŭ de şcóle *Iuliu Bardoşi*. Pentru mai bună orientare a publicului ni-se scrie acum din Sibiiu, că amintita scólă este deplinŭ gata încă din 30 Augustŭ 1892 şi dela începutulŭ anului şcolasticŭ curentŭ prelegerile se ţinŭ în ea. Şcóla a costatŭ cu totulŭ peste 5000 fl., e fórte frumósă, are 2 sale pentru învĕţămêntŭ şi 2 odăi pentru învĕţătorĭ. Meritulŭ edificărei acestei scolĭ este a se atribui în prima liniă venerabilului parochŭ şi protopopŭ *I. V. Rusu*, care timpŭ de 16 ani a luptatŭ pentru ajungerea acestui scopŭ.

—x—

Călugĕrŭ şarlatanŭ. D-lŭ preotŭ din Poiana mĕrului (în comit. Făgăraşului) ne împărtăşesce, că dilele acestea a mersŭ acolo unŭ călugĕrŭ grecŭ, cu numele „Ioanŭ, fiiulŭ lui Avramŭ" din Asia mică (Siria), cu scopulŭ ca sĕ adune banĭ dela poporulŭ nostru pentru repararea unei mănăstirĭ din patria lorŭ. După ce călugĕrulŭ înşelà mai mulţi banĭ dela poporŭ, pe carĭ nicĭ nu i-a însĕmnatŭ în cărticica de colectare s'a pusŭ pe bĕutură şi a începutŭ a comite cele mai scandalóse şi neruşinate imoralităţĭ. Poporulŭ s'a revoltatŭ cu atâtŭ mai multŭ, fiindcă şarlatanulŭ şi imoralulŭ călugărŭ arătà şi nisce acte de recomandaţiă dela căpeteniile nóstre bisericescĭ dela Sibiiu şi Braşovŭ, pe basa cărora preotulŭ l'a recomandatŭ bună-voinţei poporului, compromiţêndu-se astfelŭ înaintea credincioşilorŭ sĕi. Atragemŭ atenţiunea mai marilorŭ bisericescĭ asupra acestui casŭ, pentru-ca, de nu e vre-o falsificaţiă la mijlocŭ, sĕ scie în viitorŭ cui au sĕ dea recomandaţille, ér poporului nostru 'i spunemŭ încă-odată sĕ se ferésca de şarlatanii grecĭ, căcĭ destulŭ amŭ suferitŭ din partea lorŭ; celŭ puţinŭ acum sĕ nu ne mai lăsămŭ înşelaţi de ei.

—x—

Nou corŭ de plugarĭ. Din *Lăpuşnicŭ* ni-se scrie, că d-lŭ preotŭ de-acolo *D. Bogoeviciu* a înfiinţatŭ unŭ nou corŭ de plugarĭ constătătorŭ din vre-o 43 de membri. Corulŭ este pusŭ sub conducerea d-lui învĕţătorŭ Ioanŭ *Olariu* şi de repeţite orĭ a esecutatŭ în biserică cântările dela s. liturgiă, spre cea mai deplină mulţămire a poporului, a căruia iubire şi-a câştigat'o prin acésta zelosulŭ preotŭ în mĕsură încă şi mai mare, ca până acum.

—x—

Numĕrulŭ şcolarilorŭ superiorĭ din Ungaria în semestrulŭ primŭ alŭ acestui anŭ şcolarŭ este de 5819. Din aceştia se vine pe universitatea din Budapesta 3580, pe universitatea din Clusiu 575, pe politechnicŭ 808, pe academia de dreptŭ din Oradea mare 104, pe liceulŭ de dreptŭ din Erlau 57, pe liceulŭ de dreptŭ din Cincĭ bisericĭ 73, pe academia de preptŭ din Kecskemet 55, pe academia de dreptŭ din Dobriţinŭ 164, pe academia de dreptŭ din Sighetulŭ Marmaţiei 61, pe academia de dreptŭ din Sarospatak 51 şi pe academia de dreptŭ din Eperjes 88 ascultătorĭ.

—x—

Cine-i acolo? Se scrie din Viena: In nóptea de 6 (18) l. c., sentinela militară, ce stete de pază înaintea unui magazinŭ militărescŭ, a împuşcatŭ pe unŭ soldatŭ. In întunericulŭ nopţii, sentinela zărindŭ pe cineva mişcândŭ în apropierea magasinului, a strigatŭ de trei orĭ: cine-i acolo? şi tovaroşulŭ sĕu, nerĕspundêndu-i, l'a culcatŭ cu două focurĭ la pămêntŭ.

—x—

Mişcarea agricultorilorŭ germanĭ. Etă, după gazetele strĕine, câteva informaţii mai amĕnunţite asupra şedinţei constitutive, ţinută la 6 (18) Februarie, de Liga agricultorilorŭ germanĭ la Berlinŭ: Mai bine de dece mii de agricultorĭ veniţi din tóte părţile împĕrăţiei se strînseră, cu multŭ înainte de óra fixată pentru deschidere, înaintea porţilorŭ salei Tivoli, în care nu potŭ încăpea mai multŭ de patru mii de ómenĭ. Comitetulŭ organisatorŭ a fostŭ nevoitŭ astfelŭ sĕ ţină două întrunirĭ în locŭ de una. Printre oratorĭ s'au distinsŭ d-nii: de Wagenheim, Frege, Lutz, de Limburg Stirum. Wangenheim a sfătuitŭ pe agricultori, sĕ nu se ia după socialiştĭ şi progresiştĭ. „Strigătulŭ nostru,— a disŭ oratorulŭ — trebue sĕ fiă, pentru Dumnedeu, pentru patriă şi pentru noi înşine". Lutz a criticatŭ discursulŭ ţinutŭ de d. Caprivi în dieta imperială. — „Ţĕranii, — a disŭ acestŭ oratorŭ — întotdéuna şi au datŭ sângele fără sĕ se tocmésca şi totŭ lorŭ li se imputà agitaţia revoluţionară". Limburg-Stirum a disŭ: „Incepândŭ de adĭ, se va ţiné socotélă de agricultorĭ, căcĭ décă ţara va fi ameninţată, la noi se vorŭ adresa". In sfêrşitŭ contele de Mirbach a declaratŭ, că elŭ va continua a apĕra agricultura. Adunarea a primitŭ apoi în unanimitate resoluţia următóre: „Voimŭ o armată puternică, singurulŭ mijlocŭ de a conserva pacea şi preponderanţa Germaniei. Suntemŭ gata în acestŭ scopŭ la tóte sacrificiile; dér, de altă parte, voimŭ o agricultură înfloritóre. Şi fiindcă legislaţia acestorŭ din urmă anĭ, precum şi adoptarea tratatelorŭ comerciale, au adusŭ însemnate scăderĭ agriculturei, învitămŭ dieta sĕ respingă tóte tratatele comerciale nouĕ". Indată după acésta s'a ţinutŭ o a doua întrunire, în care s'a primitŭ aceleaşĭ resoluţiunĭ. Cele două întrunirĭ au trimisŭ împĕratului o telegramă, exprimându-şĭ simţĕmintele de fidelitate faţă de persóna Suveranului.

—x—

decâtŭ sĕ descopere fratelui sĕu tótă întêmplarea. Tot-odată i-a spusŭ, că bucurosŭ împarte cu elŭ comóra întrégă, numai sĕ ţină în taină. — „Despre asta nu încape nicĭ o îndoiélă," rĕspunse Cassim, „cu tóte acestea doresců sĕ cunoscŭ mai de aprópe tóte împregiurările cu bogăţia şi vréu sĕ sciu, cum potŭ sĕ mĕ ducŭ la ea în ori-ce vreme. Décă tu nu-mĭ descoperĭ tóte acestea, te arătŭ la poliţiă şi nu-ţi închipui, că acolo vei avé dreptate. Pentru-că, décă averile, de carĭ spui, suntŭ ale hoţilorŭ, nu erai în dreptŭ sĕ iai din ele, ci trebuia sĕ facĭ arătare diregĕtoriei."

Ali Baba dete fratelui sĕu tóte desluşirile, îi împărtăşì chiar şi cuvintele secrete, cu carĭ se deschidea şi închidea uşa. De altŭ-ceva nu avea trebuinţă Cassim. Indată, a doua di, şi încărcă dece catârĭ, cu lădĭ marĭ, góle, şi-i mână în pădure, unde după semnele, ce-i spusese frate-sĕu, găsì curêndŭ copaculŭ şi stânca. La cuvintele: „Sesam, deschide-te," uşa se deschise şi se închise singură, după ce întrase omulŭ lacomŭ. Décă se minuna elŭ de astă întêmplare ciudată, cu multŭ mai tare se minună după ce a începutŭ a cerceta lucrurile din peşteră. Çe minunăţii erau aşedate acolo!

Nu se putea sătura cu ochii. In sfêrşitŭ însĕ îşĭ dise, că trebue sĕ încépă a căra afară. Elŭ luà în spate atâtea săculeţe cu banĭ, câte putŭ duce şi păşì spre uşă. Uimitŭ şi încântatŭ peste mĕsură de cele vĕdute, în lăcomia lui cea pătimaşă, uitase cuvêntulŭ „Sesam". Scia numai, că cuvêntulŭ acesta este numele unei plante; încercă sĕ dică pe rêndŭ: „orzŭ deschide-te", apoi: „olivŭ deschide-te", dér înzadarŭ, cuvêntulŭ adevĕratŭ nu-lŭ nimerì, şi uşa rĕmase încuiată

Astfelŭ lăcomia lui l'a băgatŭ în periciune. Elŭ spera acum, că va veni frate-sĕu şi-lŭ va mântui. Ali Baba însĕ băgase de sémă a doua di, cum a plecatŭ Cassim din cetate cu catârii şi îndată şi-a închipuitŭ unde s'a dusŭ. Elŭ cunoscea pe frate-sĕu şi fiindcă era omŭ bunŭ, n'a vrutŭ sĕ se ia la cértă cu elŭ şi rĕmase acasă.

Către amiédĭ veniră hoţii. Cassim audi fórte bine tropotulŭ cailorŭ şi-şi dise îndată, că este pierdutŭ, de nu va scăpa prin vre-o minune. Cum se deschise uşa, Cassim năvălesce ca săgéta afară şi... dreptŭ asupra căpitanului, care era în frunte, şi-lŭ rĕstórnă. Cei-lalţi hoţi însĕ traseră săbiile şi-lŭ culcară la pămêntŭ.

Hoţii se mirau fórte tare, cum a pututŭ sĕ între Cassim în peşteră şi sĕ nu pótă eşi afară? Ca sĕ sparie pe orĭ cine de a mai face în viitorŭ, ca elŭ, hotărîră sĕ-i despice corpulŭ în patru şi astfelŭ sĕ-lŭ lase în peşteră. Aşa făcură.

Inserase, şi Cassim nu se mai reîntórse acasă. Nevasta lui era fórte îngrijată. Ea alergă la Ali Baba şi-i dise: „Cumnate, tu scii, că fratele tĕu s'a dusŭ în pădure, scii şi pentru ce s'a dusŭ. Ei bine, încă n'a venitŭ îndĕrĕtŭ: Mi-e frică, că i-s'a întêmplatŭ ceva rĕu".

— „Liniştesce-te, dise Ali Baba, Cassim se va reîntórce într'adinsŭ numai la nópte, ca sĕ nu-lŭ védă nimenea".

Femeia se duse acasă, dér nu era de locŭ liniştită. Trecêndŭ însĕ nóptea, fără ca sĕ se reîntórcă Cassim, a începutŭ a plânge cu amarŭ, făcêndu-şĭ aspre imputărĭ. Décă în nebuna ei curiositate nu s'ar fi mestecatŭ în trebile lui Ali Baba, astădĭ nu s'ar fi întêmplatŭ nimicŭ.

Cum se revĕrsă de diuă, éră se duse la nemurile ei. Ali Baba nu aşteptă sĕ fiă rugatŭ multŭ, ci a plecatŭ îndată, sĕ caute pe frate-sĕu. Ajungêndŭ însĕ cu cei trei măgarĭ ai sĕi la stâncă, ascultă câtva timpŭ la uşă, pentru-că se temea, sĕ nu fiă hoţii înlăuntru. Fiindcă nu era nimicŭ bănuitorŭ, dete cuvintele sciute, uşa se deschise şi elŭ zări cadavrulŭ (corpulŭ mortului).

Ali Baba era omŭ bunŭ, nu stete multŭ la îndoiélă. Deşi frate-sĕu nu-lŭ iubise nicĭ-odată, elŭ hotărî sĕ-i facă cinstea cea din

Incetarea colerei in Ungaria. Fóia oficiósă unguréscă publică unŭ comunicatŭ, în care se spune, că colera a încetatŭ cu totulŭ în Ungaria. In 21 Februarie nu s'a anunțatŭ din nicĭ o parte a Ungariei vre-unŭ casŭ de coleră. Asemenea în spitalele de coleră din Pesta nu se mai află nicĭ unŭ bolnavŭ. Impre-jurarea acésta însĕ nu eschide posibilitatea ca colera sĕ nu se mai ivéscă din nou la primăvéră. Poporațiunea decĭ sĕ urmeze și de aicĭ înainte prescrierile de precauțiune față de acéstă epidemiă.

—x—

Dunărea de unŭ timpŭ încoce începe a se umfla. Sloiurĭ marĭ de ghiață plutescŭ în josŭ pe Dunăre, pricinuindŭ stricăciunĭ prin locuințele dela țĕrmŭ. Rîulŭ Vaga a crescutŭ atâtŭ de tare pe la Komarom, încâtŭ a inundatŭ o parte mare a ținutului Ungvar. In timpulŭ unei óre 20,000 jugĕre erau sub apă. La loculŭ unde Vaga se varsă în Dunăre, a inundatŭ apa ținutulŭ Komaromului. Și în alte ținuturĭ de lângă țĕrmii Dunărei esistă temere de esundărĭ.

—x—

Pregătirĭ pentru 1 Maiu. Lucrătorii francesĭ au începutŭ deja pregătirile pentru 1 Mai viitorŭ. Din Paris se anunță, că comisiunea muncitorilorŭ, însărcinată cu organisarea manifestației dela 1 Mai, a decisŭ sĕ publice unŭ diarŭ specialŭ cu titlulŭ „Le I-er Mai", în care se vorŭ însera revoluțiile.

—x—

Programa concertului, ce lŭ va da musica militară în sala hotelului „Europa" mâne, Dumineca, este următórea: 1. Neidhardt: marșulŭ „Spanisch Wienerisch". 2. Nicolai: Ouvertură la „Die lustigen Weiber von Windsor". 3. Strauss: „Kaiser" valsŭ. 4. Rosenkrauz: Fantasie după motivele operei „Ilka" solo de trâmbiță. 5. Arrigo Boito: Dwertisment din opera „Mephistofeles". 6. Sommer: a) Gavotte „Königin Natalie" b) „Iolau" polca frau. 7. Schlögel: *„Eine musikalische Weltumseglung"* cu unŭ comentarŭ fórte variatŭ și bogatŭ în 35 puncte, în carĭ se descriu în cântece călĕtoria prin diferite țĕrĭ. 8. Stern: Fantasiă românéscă: „Carneval de Bucharest" 9. Marek: „Wiener G'stanz'lu". 10 Brandl: Poutpouriu după motivele operetei „Die Kosachin". Inceputulŭ la $^1/_2$8 óre séra.

—x—

Necrologŭ. Constantinŭ Coltofeanu economŭ de vite și proprietarŭ în Brețcu, tatălŭ d-lui protopopŭ de-acolo, Dimitrie Coltofeanu, a rĕposatŭ la 9 (21) Februarie c. în etate de 84 de anĭ. Rĕposatulŭ a fostŭ unŭ bărbatŭ barnicŭ și fórte muncitorŭ; ca tată de familiă, elŭ a fostŭ esemplarŭ. 'Lŭ jălesce întristata-i soțiă Reveca n. Scurtu, cu trei fii trei și fiice ale sale, gginerĭ, nurorĭ etc. — Fiă-i țĕrêna ușóră!

Din comit. Bistrița-Năsĕudŭ.

Bistrița, 19 Febr. n. 1893.

Onorată Redacțiune! Tuturorŭ Românilorŭ de bine este cunoscutŭ interesulŭ, ce lŭ are veterana nóstră „Gazetă" față de progresulŭ nostru.

Eu vorbescŭ aicĭ numai în tréba solidarității Românilorŭ din acestŭ comitatŭ alŭ Bistriței-Năsĕudului. In acéstă privință însĕ nu vĕ supĕrațĭ, décă silitŭ sunt a constata și unŭ regresŭ, ivitŭ și de astă-dată în Năsĕudŭ, cu ocasiunea alegerilorŭ municipalĭ. Românii adevĕrațĭ au compusŭ lista celorŭ de alesŭ, pe care figurau totŭ bărbațĭ, cerĭ de carĭ mai învăpăiațĭ de dragostea binelui naționalŭ. D-lŭ Ciocanŭ și soții încă a consimțitŭ cu acésta; în diua alegerii însĕ au eșitŭ din urnă, în locŭ de 11 Românĭ, numai 8; în locul celor 3 (Ioachimŭ Mureșianu, adv.; Precupŭ și Dumbrava preoțĭ) au pusŭ pe fisolgăbirĕulŭ Bodo, prof. Ghețe din Năsĕudŭ și pe căpitanulŭ poliției de aicĭ din Bistrița. Judece acuma orĭ ce omŭ causa, pentru care acei d-nĭ au alesŭ tocmai unŭ capŭ de poliție și încă din Bistrița!

In ținutulŭ Sângeorzului românŭ s'au alesŭ numai Românĭ, între carĭ și 2 guvernamentalĭ. Alegerea acésta însĕ a fostŭ nulificată și în 20 l. c. a urmatŭ o a doua alegere, la care însĕ Românii s'au purtatŭ încă și mai bravŭ ca la cea dintâiu, alegêndŭ totŭ numai Românĭ bravĭ.

Numai puținŭ progresŭ s'a constatatŭ în tréba solidarității naționale la Românii din ținutulŭ Șieului mare, unde de asemenea au fostŭ aleșĭ, ca membri ai congregațiunei comitatului Bistrița-Năsĕudŭ, totŭ numai Românĭ verdĭ ca stejarulŭ, 6 la numĕrŭ. Onóre preoțilorŭ și învĕțătorilorŭ din acestŭ ținutŭ, carĭ au documentatŭ în faptă, că-șĭ cunoscŭ chiămarea, *lăsândŭ acasă neînțelegerile personalĭ.*

Onóre și recunoscință se cuvine însĕ și tinerilorŭ și zeloșilorŭ advocațĭ D-rĭ *Ciuta* și *Triponŭ*, carĭ prin ființa lorŭ de față, au contribuitŭ moralminte fórte multŭ la reușita nefalsificată a alegerii, care deși apelată prin Ungurĭ, totușĭ a fostŭ aprobată.

*

— Altŭ progresŭ îmbucurătorŭ este formarea instituțiunii: *„Cununĭ eterne în amintirea celorŭ rĕposațĭ"*, a cărei menire este ajutorarea copilelorŭ orfane, ce arŭ frecuenta vre-o școlă de fetițe din Bistrița. Astfelŭ de școle aicĭ suntŭ séu germane séu ungurescĭ, numai românescĭ nu avemŭ, afară de școla confes. română gr. cat. — Avemŭ însĕ nădejde, că d-lŭ căpitanŭ *Ioanŭ Mărgineanu*, creatorulŭ instituțiunii de susŭ, ajutatŭ de viguroșii advocațĭ Ciuta și Triponŭ, le va succede a îndupleca pe stimatele nóstre matróne din Bistrița și jurŭ la înființarea reuniunei femeilorŭ române din acestŭ comitatŭ.

Acéstă reuniune, de toțĭ și de tóte din jurŭ dorită, și care, după cum se speră, în curêndŭ se va traduce în faptă, ajutată și de băncile nóstre naționale „Aurora" din Năsĕudŭ și „Bistrițana" de aicĭ, va fi în stare, credemŭ, a înființa o școlă de fetițe aicĭ în Bistrița. In casulŭ acesta, Românculețele nóstre vorŭ puté gusta o instrucțiune și educațiune națională, éră nu contrară intereselorŭ și obiceiurilorŭ nóstre precum se întêmplă în școlele ungurescĭ de categoria acésta, unde se corumpe totŭ ce este românescŭ, până și moralitatea din fragedele inimĭ ale fiitórelorŭ mame române. Dumnedeu sfântulŭ se va îndura spre noi și în causa acésta, numai solidarĭ sĕ fimŭ.

*

— De cumva nu vĕ este greu, binevoițĭ a primi și vestea despre progresulŭ „Kulturegyletului."

In depărtare cam de vre-o 18 chilometri de aicĭ spre sud-ostŭ este comuna Șieulŭ-mare (Nagy-Sajo), locuită de Românĭ, Ungurĭ-Jidovĭ și în maioritate de Sașĭ. Statulŭ cu marĭ spese susține aicĭ o școlă unguréscă cu 3 învĕțătorĭ. La acéstă școlă, Românii, carĭ din causa moliciunii și sĕrăciei șĭ-au perdutŭ școla confesională, dau contingentulŭ celŭ mai mare; apoi Unguro Jidovii.

In 14 l. c. societatea ungurésca cu numele: „Nagysajói Emke Daloskör" a avutŭ, după cum audŭ vorbindu se, unŭ concertŭ și apoi balŭ, într'o parte poporulŭ și în cealaltă pionerii „culturii", adecă inteligența. Intre pausele jocului nebunaticŭ, unŭ fostŭ învĕțătorŭ ungurŭ și de presentŭ cantorŭ reformatŭ în Șieu, cu numele Orban, însuflețitŭ de succesulŭ materialŭ alŭ Kulturegyletului, trântesce în capulŭ unui notarŭ o sticlă, bagŭ sémă gólă de cultură. Acesta primindŭ botezulŭ Kulturegyletistŭ, se légă la capŭ și părăsesce odaia inteligenței spre a-șĭ petrece cu poporulŭ, ce rîdea de scena acésta. Inteligenții ungurĭ țină acuma prima ședință kulturegyletistă și decidŭ a da afară pe rĕsboinicулŭ arpadianŭ. Acésta se întêmplă. Insĕ bietulŭ nu putea fi nepăsătorŭ de strălucitulŭ succesŭ alŭ Kulturegyletului, cu atâtŭ mai vêrtosŭ, că însușĭ a rĕspânditŭ prima radă de „cultură"; se întórce decĭ érășĭ la joculŭ-bătuta.

Atâta obrăsnicia nu o putea suferi nicĭ directorulŭ școlei de statŭ, cu numele Sebestven, secretarulŭ Kulturegylet-Daloskörului. Decĭ acesta împlinesce conclusulŭ adusŭ cu mijlóce practice. Mi-ți-lŭ apucă pe bietulŭ cantorŭ și mi-ți-lŭ îmblătesce ca pe unŭ sacŭ plinŭ de păpușoi; când era cantorulŭ dedesuptŭ, când directorulŭ d'asupra.

Cu tóte acestea, balulŭ s'a continuatŭ până în diuă. Jidovulŭ se vede, că nu crață pe patronii sĕi Ungurĭ.

Atâtŭ de-ocamdată și despre progresulŭ Kulturegylet ului. Așĭ mai avé sĕ scriu și despre suferințele economilorŭ noștri, carĭ nu mai au de unde cumpĕra nutrețŭ, însĕ despre acésta și altele cu altŭ ocasiune. *Coresp.*

O pastorală către preoțĭ.

Cu începutulŭ postului S-lorŭ Pascĭ, Prea Sânția Sa Episcopulŭ G h e n a d i e alŭ Argeșului a adresatŭ către clerulŭ din eparchia sa o interesantă pastorală, în care își esprimă bucuria, că prin munca, prin cheltuéla și sirguința clerului s'au diresŭ și înfrumsețatŭ, în timpulŭ din urmă, mai multe lăcașurĭ sfinte, s'au ridicatŭ mai multe bisericĭ frumóse etc. Apoi continuă astfeliu:

Urmațĭ o astfelŭ de ferícită cale, Fiilorŭ, și nu numai, că vețĭ avé aci pe pământŭ o viéță frumósă și plină de fericire, dér încă și o rĕsplătire cerésca dela Celŭ Atotŭ-Puternicŭ, Dumnedeulŭ părinților noștri, care o va da vouĕ la arătare pentru virtuósele și creștinescile fapte, pe carĭ le lăsațĭ de moștenire urmașilorŭ neamului românescŭ, spre înflorirea bisericei și prosperarea iubitei și scumpei nóstre țĕrĭ.

Cucernicilorŭ Preoțĭ! Păstorițĭ cu îngrijire turma ce vĕ este încredințată, cercetându-o în totdéuna nu din silnicia, ci de bună voiă și evlaviă, nu pentru agonisel urîte și neplăcute lui Dumnedeu, ci din bună sîrguință și dragoste, nu ca cum ațĭ stăpâni turma, ci pildă făcêndu-vĕ prin fapte și esemple....

Voi cei mai bĕtrânĭ sĕ învĕțațĭ și sĕ conducețĭ pe cei mai tinerĭ, ér voi tinerii sĕ vĕ supunețĭ celorŭ mai bĕtrânĭ, unii pe alții sĕ vĕ întrecețĭ cu cinstea, cuvêntulŭ apostolului: fițĭ cu priveghere și luare aminte, ca orĭ când din nenorocire s'ar întêmpla sĕ se strecóre vre-un duchŭ rĕu, care ar cerca sĕ surpe temeliile Bisericei și ale credinței, ce ea mărturisesce, sĕ înălțațĭ rugĭ către Dumnedeu, ca sĕ lumineze ochii minței lorŭ. Nu încetațĭ a predica morala și cuvêntulŭ Evangeliei către aceia, carĭ ar uita sĕ crescă și sĕ învețe pe tinerime în frica Domnului, către aceia, carĭ se depărtéză de biserică prin nețineréa în sémă a poruncilorŭ ei.

Invĕțațĭ cu blândețe și sfătuițĭ pe toțĭ cei rătăcițĭ d'a eși din calea necredinței și de a urma cu scumpĕtate învĕțătura Domnului nostru Isusŭ Christosŭ, îndemnându-i a se asĕmĕna glorioșilorŭ noștri străbunĭ, carĭ erau geloșĭ pentru credința în Dumnedeu, statornicĭ în evlavia către cele sânte și de aceea și plinĭ de onóre pentru patriă. Apĕrațĭ și susținețĭ biserica și credința cu căldură și sfințeniă, păstrând'o neatinsă și astfelŭ după cum au statornicit'o sântele sinóde și după cum amŭ primit'o dela păstorii bisericei.

Diua și nóptea nu încetațĭ a vĕ ruga lui Dumnedeu în bisericele parochiei vóstre pentru iubiții noștri fii sufletescĭ, pomenindŭ pururea numele fericițilorŭ

---

urmă. Adună părțile cadavrului, făcŭ două sarcinĭ, și le aședă pe unŭ măgarŭ. Pe ceilalțĭ doi încărcă săculețe cu aurŭ și apoi le acoperì cu găteje. Dup'aceea așteptă la marginea pădurei până séra, apoi mână măgarii în orașŭ. Pe cei încărcațĭ cu aurŭ îi duse acasă la sine și-i predete nevestei sĕ le ia povara. Er măgarulŭ cu cadavrulŭ îlŭ duse numai decâtŭ la cumnată-sa.

Cum bătù aicĭ în ușă, îi deschise o sclavă cu numele Morghiana, care era o fată fórte cuminte. Intrândŭ Ali Baba în curte dise către fată: „Morghiana, înainte de tóte așteptŭ dela tine sĕ tacĭ ca pescele. Vei vedé îndată, câtŭ prețues-ce tăcerea asta pentru stăpânăta. Sarcinile acestea conținŭ cadavrulŭ stăpânului tĕu. Sĕ ne dămŭ silința sĕ-lŭ îngropămŭ ca și când ar fi muritŭ mórte firéscă." Dicêndŭ acestea, se duse la cumnatăsa și-i descoperì tote.

„Cumnată, adause elŭ, înțelegŭ durerea ta cea mare, însĕ cele întêmplate nu se mai potŭ schimba. Trebue sĕ ne gândimŭ cum sĕ îngropămŭ pe bărbatulŭ tĕu. Sĕ facemŭ ce vomŭ face, ca sĕ se crédă, că elŭ a muritŭ mórte firéscă."

Cu acestea Ali Baba părășì casa frăține-sĕu și Morghiana se duse la o spițeriă și cerù unŭ medicamentŭ, care pe atuncĭ se da numai bolnavilorŭ, ce se aflau în mare primejdiă. „Dumnedeule", dise ea, „domnulŭ meu e bolnavŭ și nu sciu, ce-i lipsesce. Nu mănâncă și nu vorbesce nicĭ o vorbă. Numai de nu s'ar întêmpla vre-o nenorocire!"

A doua di éră se duse Morghiana la spițeriă și cerù o esență, care se obicĭnuesce a se da bolnavilorŭ, când e aprópe mórtea. „Vai de mine," dise ea, „tare mĕ temŭ, că medicamentulŭ acesta nu-i va ajuta, ca și celŭ dintâiu. O! ce domnŭ bunŭ pierdŭ eu acum."

Ali Baba întra și eșia dĕbĕlatŭ din casa fratelui sĕu. In tótă împregiurimea se lățise vestea, că bogătoiulŭ Cassim este bolnavŭ de mórte. Séra strigătele desperate ale soției lui și ale Morghianei, vesteau tuturorŭ, că elŭ este mortŭ.

In diua următóre, desŭ de diminéță, Morghiana cercetă pe unŭ cârpaciu de papucĭ, bĕtrânŭ, care-șĭ deschidea boltița totdéuna înaintea altora. — „Bună diminéța Baba Mustafa," dise ea și-i puse unŭ galbenŭ în mână. — „Frumósă arvună", zimbì bĕtrânulŭ. „Ce poftescĭ? Sunt gata la tóte". — „Baba Mustafa, dise Morghiana, ia cu tine totŭ ce-țĭ trebue pentru cusutŭ și vino după mine." In cutare locŭ însĕ, trebue sĕ lașĭ sĕ ți-se lege ochii". — „Nu cumva am sĕ facŭ ceva în contra consciinței mele?" — „Dómne feresce! N'ai nicĭ o grijă!" dise Morghiana și-i apăsà altŭ galbenŭ în mână.

Papucarulŭ se pregătì de drumŭ numai decâtŭ și mergêndŭ câtva, Morghiana îi legà ochii cu o batistă și-lŭ conduse în casa lui Cassim. Aicĭ îi deslegà ochii. — „Baba Mustafa," dise ea, „te-amŭ adusŭ aicĭ ca sĕ coșĭ cadavrulŭ de colea. Cóse-lŭ iute? După ce îi fi gata, mai capețĭ unŭ galbenŭ."

După ce a isprăvitŭ de cusutŭ, fata îlŭ duse îndĕrĕtŭ, cum a și venitŭ. Se întórse apoi éră acasă, încăldì apă cu care Ali Baba spălà cadavrulŭ. După aceea îlŭ afumà cu tămâe și-lŭ îmbrăcară frumosŭ, cum e obiceiulŭ la morțĭ. Mĕsariulŭ aduse cosciugulŭ, aședară mortulŭ în elŭ și țintuiră coperișulŭ cu piróne. Când sosiră servitorii moșeei, tóte erau gata și-lŭ putură înmormênta. Nimenĭ nu și-a închipuitŭ, că n'ar fi fostŭ lucru firescŭ cu mórtea lui Cassim.

(Va urma.)

otitorĭ, carĭ şi-au jertfitŭ averea şi şi au vĕrsatŭ sângele pe altarulŭ patriei, ca sĕ ne lase moştenire aceste sânte şi dumnedeescĭ locaşurĭ. Ingrijiţĭ fără pregetŭ a sprigini cu sfaturile vóstre duhovnicescĭ pe cei slabĭ şi nenorociţĭ, întărindu i în calea Domnului, alinându-le durerile şi suferinţele prin faptele dragostei creştine.

Indemnaţĭ pe toţĭ la muncă şi strădanià, la dragoste unulŭ către altulŭ, la postŭ şi rugăciune, la învĕţătură şi probitate şi la împlinirea creştinescilorŭ lorŭ datorii; căcĭ numai astfelŭ potŭ fi folositorĭ patriei şi societăţei, numai astfelŭ îşĭ asigură lorŭ şi urmaşilorŭ lorŭ o pacînică şi îmbucurătóre viéţă trecĕtóre şi o eternă şi îngeréscă viéţă spirituală.

Nu pregetaţĭ ḑi şi nópte a merge la orĭ şi ce creştinŭ orĭ de câte-orĭ vĕ va chiăma spre îndeplinirea trebuinţelorŭ lorŭ religióse. Arătati-vĕ modelŭ de virtute, făcêndu-vĕ esemplu poporului şi ferindu-vĕ de orĭ ce adunărĭ, carĭ ar degrada posiţiunea şi demnitatea clericală.

Astfelŭ făcêndŭ şi urmândŭ, vĕ veţĭ arăta demnĭ de misiunea vóstră, de datoriile vóstre, pe carĭ le veţĭ îndeplini cu zelŭ şi sânţenià, mai alesŭ în ḑilele sântului şi marelui postŭ alŭ patimilorŭ Domnului, pregătindŭ şi îndemnândŭ prin învĕţăturile vóstre la mărturisire pe credincioşĭ şi ai noştri fii sufletescĭ, d'a fi vrednicĭ spre a primi sântele şi dumnedeescile taine, cu carĭ au a se împărtăşi după datoria creştinéscă, pentru sântele sĕrbărĭ ale Invierei Domnului Dumnedeului şi Mântuitorului nostru Isusŭ Christosŭ. Numai prin fapte creştinescĭ, biserica română va înflori, numai prin fapte creştinescĭ, patria română va prospera!

Literatură.

Invitare de prenumeraţiune. Comitetulŭ centralŭ alŭ Reuniunei învĕţătorilorŭ românĭ gr. cat. din giurulŭ Gherlei, vrêndŭ sĕ împlinéscă o legitimă dorinţă, căreia s'a datŭ espresiune în adunarea generală de astă-véră a acestei Reuniunĭ, a hotărîtŭ, ca celŭ multŭ cu 1 Aprilie n. c. sĕ scótă, în editura proprià a Comitetului (ca consorţiu), o fóiă pentru învĕţătorĭ, care se va numi: **„Şcóla poporală,** *organŭ pedagogico didacticŭ alŭ Reuniunei învĕţătorilorŭ românĭ gr. cat. din giurulŭ Gherlei.*" Fóia se va ocupa cu cultivarea pedagogiei, va avé în vedere cultivarea învĕţătorilorŭ, va comunica lecţiunĭ practice de modelŭ din fiă-care obiectŭ de învĕţămêntŭ, va ţinê pe învĕţătorĭ în curentŭ cu progresele şi reformele ivite pe terenulŭ învĕţămêntului etc. etc. Fóia va apăré în Gherla odată la sĕptĕmână (Joia), formatŭ 8°, şi va costa 3 fl. la anŭ séu 1 fl. 50 cr. pe o jumĕtate de anŭ. Abonamentele suntŭ a se adresa la Comitetulŭ Reuniunei în Gherla (Szamosujvàr.) — Lipsa unui organŭ pedagogicŭ, fiindŭ la noi atâtŭ de simţită, nu putemŭ decâtŭ sĕ salutămŭ cu bucurià acestŭ pasŭ alŭ comitetului memoratei Reuniunĭ şi sperămŭ, că preoţii şi învĕţătorii noştri vorŭ sci apreţia după meritŭ valórea unui asemenea organŭ, *a cărui apariţiune atêrnă dela spriginulŭ lorŭ* energicŭ şi hotărîtŭ.

*

„Noulŭ atacŭ asupra şcólelorŭ nóstre,=politică maghiară de instrucţiune." (Reproducere după „Telegraful Românŭ"). Sibiiu, Tipografia archidiecesană, 1893. — Formatŭ micŭ de 87 pag. Preţulŭ 25 cr.

*

In tipografia diecesană din Aradŭ a apărutŭ: **Legea de pensiune învĕţătorésca**, tradusă şi esplicată de *Blasiu Codrénu*, învĕţătorŭ românŭ în Sân-Nicolau micŭ (Kis-Szt. Miklos, p. u. Uj-Aradŭ). Formatŭ micŭ de 151 pag. Preţulŭ 1 fl. 5 cr. trimisŭ francatŭ. Cuprinsulŭ: Legea din an. 1875, legea din 1891; Regulamente, instrucţiunĭ şi ordinaţiunĭ ministeriali.

*

La 1 Martie st. v. a. c. va apăré în Bucurescĭ, sub îngrijirea D. G. Sfetea, unŭ Buletinŭ, întitulatŭ **„Bibliografia României"** în care se vorŭ publica tóte cărţile literare, didactice, militare, sciinţifice etc. etc. ce au apărutŭ şi vorŭ apăré, în limba română, s'au în limbĭ străine referitorŭ la Românĭ. Acéstă publicaţiune este menită a aduce marĭ folóse, celorŭ ce voiescŭ a fi totdéuna în curentŭ cu progresulŭ scrierilorŭ susŭ menţionate. In interesulŭ propriu şi pentru înlesnirea scopului propusŭ, d-nii autorĭ, ḑiariştĭ, editorĭ şi tipografĭ, suntŭ căldurosŭ rugaţĭ, sĕ bine-voéscă a trimite câte-unŭ ex. din scrierile şi publicaţiunile d-lorŭ, spre publicare la Redacţia Bibliografiei, Strada Lipscanĭ 96. Abonamentele costă 2 fl. anualŭ.

*

Ortografia limbei române, de *G. P. Parvulescu*, bacalaureatŭ în litere şi sciinţe, licenţiatŭ în dreptŭ, advocatŭ etc. Têrgu-Jiu, 1892. — Scrierea acésta formézâ unŭ frumosŭ volumŭ de 128 pagine în 8° şi se vinde cu preţulŭ de unŭ leu; e o carte fórte necesară pentru institutorĭ, învĕţătorĭ şi în genere pentru toţĭ doritorii de a cunósce regulele ortografiei române. Ea va fi urmată în curêndŭ de unŭ manualŭ mai elementarŭ de 30—40 pagine pentru usulŭ specialŭ alŭ elevilorŭ din şcólele primare, în care scopŭ ambele scrierĭ vorŭ fi supuse aprobărei ministeriale. D-nii profesorĭ, institutorĭ şi învĕţătorĭ, carĭ vorŭ voi a introduce în clase, ca manualŭ didacticŭ, una séu alta din aceste două scrierĭ după trebuinţă, suntŭ rugaţĭ a arăta d-lui autorŭ părerile d-lorŭ şi numĕrulŭ de esemplare, pe carĭ arŭ puté conta, spre a regula în consecinţă tragerea unei nouĕ ediţiunĭ, deórece desfacerea primei ediţiunĭ este deja asigurată.

Arta de a trăi.

După *Stugau*, de *Camilŭ B...*

Pasiunile.

Pasiunea e o stare de *suferinţă.* In starea acésta noi suferimŭ, întru câtŭ puterile superióre ale sufletului nostru suntŭ mai multŭ séu mai puţinŭ suspinse, prin urmare pasive faţă cu stimululŭ poftitorŭ sensualŭ. Suferimŭ şi mijlocitŭ, întru câtŭ tóte pasiunile, fără escepţiune, suntŭ îmbinate cu suferinţe, séu suntŭ urmate de suferinţe. Décă ni-se vorŭ opune aşa numitele pasiunĭ erudite, carĭ procură celui, ce e cuprinsŭ de ele, numai plăcere şi bucurià şi nicĭ o suferinţă, apoi trebue sĕ obiectămŭ, că acestea în cele mai multe casurĭ nu suntŭ pasiunĭ propriu ḑise, ci numai *plăcerĭ de amatorià.* Din momentulŭ însĕ, când o plăcere de amatorŭ devine pasiune, ea primesce şi tóte calităţile pasiunei. Atuncĭ faptele nóstre nu se mai dirigŭ după motive determinate raţionate, ci după imboldurĭ órbe, faţă cu carĭ raţiunea nóstră devine inpotentă, prin urmare pasivă séu suferindă, şi în casulŭ acesta nu lipsescŭ nicĭ consecenţele firescĭ ale unei lucrărĭ neraţionale, adecă suferinţele. Nu şi-au sacrificatŭ óre unii, pentru de a satisface unei plăcerĭ de amatorŭ, la aparenţă inocentă, — ca d. e. a fi în posesiunea celorŭ mai antice monede, a celei mai marĭ bibliotecĭ, a celorŭ mai baroce córne de cerbŭ, — tótă averea lorŭ, chiar şi onórea şi fericirea familiei lorŭ? Sĕ ne aducemŭ numai aminte de plăcerea de amatorià pentru florile numite tulipane, séu lalele. Şi óre statistica criminală nu înregistrézâ casurĭ, în carĭ plăcerĭ de amatorià au dusŭ la furtŭ, înşelăciune, raptŭ, omorŭ şi alte crime?

Décă decĭ tóte pasiunile suntŭ îmbinate cu suferinţe, sĕ le suprimămŭ óre pentru acésta pe tóte cu forţa şi sĕ ne facemŭ inima nesimţitóre faţă cu orĭ ce mişcare mai viuă a sufletului nostru?

Sĕ admitemŭ, că ar puté-o face acésta fiă-care: óre ar câştiga lumea ceva, décă ar fi împoporată numai de stoicianĭ? — Nu o credemŭ. Pentru-că pasiunile suntŭ în lumea sufletéscă ceea ce e mişcarea în lumea fisică. Ele promovézâ jogulŭ liberŭ alŭ forţelorŭ nóstre sufletescĭ, deştéptă calităţĭ în noi, carĭ fără ele arŭ fi rĕmasŭ eternŭ amorţite, séu s'ar fi desvoltatŭ numai diformŭ şi în modŭ neperfectŭ. In pasiune concepe bărbatulŭ planurile sale mişcătóre de lume, cum şi plăcerea, puterea, şi tenacitatea de a-le duce la îndeplinire; în pasiune află artistulŭ în forme idealele sale, poetulŭ inspiraţiunile sale cele mai sublime, poetulŭ de tonurĭ melodiile sale cele mai deliciόse; pasiunea ne îndémnă chiar la faptele cele mai nobile ale devotamentului şi resemnărei de sine. Pentru-că ce e entusiasmulŭ, décă nu pasiunea pentru idei? Décă eu aspirŭ cu pasiune la posesiunea de bunurĭ reale séu ideale, e totŭ una. Fără îndoélă, că pasiunea pentru idei e mai nobilă, decâtŭ cea pentru persóne, cea pentru persóne mai nobilă, decâtŭ cea pentru obiecte; dér orĭ cum, pasiunea rĕmâne pasiune. Aiurătorulŭ politicŭ, fanaticulŭ religiosŭ, se află în stare de pasiune, întocmai ca celŭ înamoratŭ, gelosŭ, lacomulŭ după avere, ambiţiosulŭ. De sigurŭ, décă ar dispăré tóte pasiunile din lume, viéţa ar deveni atâtŭ de sécă, monotonă şi treḑită, încâtŭ n'ar merita sĕ fiă trăită.

Ce ţinută e însĕ a se observa faţă cu pasiunile? *Cu* pasiunĭ e viéţa plină de suferinţe, *fără* pasiunĭ ar fi plină de urîtŭ. Una ar fi atâtŭ de rea, ca cealaltă. Ce sĕ alegemŭ?

Voltaire ḑice, că pasiunile suntŭ ca vênturile, carĭ facŭ câte-odată, ca corabia sĕ sufere naufragiu, dér fără carĭ n'ar puté pluti. Sĕ imitămŭ decĭ pe cârmaciu, care sufere ca corabia sa sĕ fiă mânată de vênturĭ, dér strînge pênzele când vêntulŭ ameninţă a trece în furtună şi care în orĭ ce împregiurare nu slăbesce cârma din mână. Firesce, că e greu a te feri de două estreme: de o parte a nu deveni fără voinţă jocululŭ unei pasiunĭ órbe, de alta a nu deveni unŭ stoicianŭ rece şi fără inimă. Vai de acelŭ omŭ, care nu mai e capabilŭ de nicĭ o emoţiune pasionată; pentru-că acela nu mai e omŭ întregŭ şi pe deplinŭ, ci e pe calea cea mai bună de-a deveni unŭ egoistŭ osificatŭ. Nu capabilitatea pentru pasiune avemŭ sĕ o ucidemŭ, ci sĕ predominămŭ pasiunile, sĕ le dămŭ o direcţiune mai nobilă şi prin acésta sĕ ne ridicămŭ la unŭ gradŭ mai înaltŭ de umanitate.

Dér ce e pasiunea şi cum se nasce ea?

Sufletulŭ nostru sémănă cu suprafaţa, séu oglinda unei ape. Décă suprafaţa e netedă, atuncĭ starea acésta o numimŭ *linişte sufletéscă;* când suprafaţa e pusă în mişcare, numimŭ acéstă stare *afectŭ.* Intr'o linişte absolută nu se află sufletulŭ nicĭ-odată, pentru-că viéţa sufletului constă numai în mişcare. Décă vorbimŭ decĭ de liniştea sufletului, apoi aceea e numai relativă. Afectŭ e decĭ orĭ ce mişcare mai pronunţată a sufletului nostru. Décă e de o durată mai lungă, atuncĭ o numimŭ *pasiune.* Aşa suntŭ bucuria, spaima, mânia, perplecsitatea *afecte*, pentru-că după natura lorŭ suntŭ trecĕtóre, de altă parte amorŭ, ură, ambiţiune suntŭ *pasiunĭ*, pentru-că suntŭ de durată mai lungă. Când o pasiune comună devine obiceiu şi îndemânare,

Poesii poporale.

Frunḑă verde bobŭ nĕutŭ
De când mama m'a făcutŭ
O ḑi bună n'am avutŭ
In rele m'am petrecutŭ.
Am doritŭ de multe-orĭ
Sĕ mĕ ducŭ în câmpŭ sĕ morŭ,
Dér de jale şi de dorŭ
N'am pututŭ de feliŭ sĕ morŭ;
In câmpulŭ cu florile
M'ar fi plânsŭ surorile;
In grădina cu tulpină
M'ar fi plânsŭ maica cea bună.
De-a ei jele şi de plânsŭ
Er m'ar fi scosŭ din pământŭ;
De jele şi de întristare
M'ar fi scosŭ din pămêntŭ éră

*

Mĕ dusei pe vale'n susŭ
Mĕ 'ntîlnii cunŭ pui de ursŭ
Puiu a ḑisŭ că m'a lua
Mam'a ḑisŭ, că nu m'a da
Pân' s'a cóce cânepa
Cea de vară şi de tómnă
Sĕ mĕ 'nbrace ca pe o dómnă,
Eră atunci ea m'a da
Dup' unŭ popă românescŭ,
Sĕ nu mai căpăluescŭ,
Dup' unŭ popă de românŭ
Eu sĕ numai strîngŭ la fênŭ.

*

Sĕ trăescĭ nănaşă mare!
Nu-i ca casa dumitale,
Pe la uşĭ cu florĭ de rujĭ
La ferescĭ cu florĭ domnescĭ;
Pe cuiere trandafirŭ
Hai nănaşă sĕ închinŭ:
Sĕ trăescĭ nănaşule,
Sĕ sucescĭ musteţele,
Sĕ sĕruţĭ nevestele.
Sucesteţĭ mustéţa bine,
Mĕ sĕrută ţi pe mine.

*

Oĭ leliucă Anisie
Hai cu mine'n cununie!
— Eu frate-ciu mere atuncĭ
Când tu mie îmĭ aducĭ
Mure cópte 'n postu mare
Sloi de ghiaţă la Rusale,
Podŭ de argintŭ peste pămêntŭ,
Podŭ de aramă peste vamă.

*

Munte munte pétră sécă
Lasă voinicii sĕ trécă,
Sĕ trécă la ciobănià
Sĕ scape de cătănià,
Cătănia-i jugŭ de ferŭ
Tragŭ voinicii până perŭ
Cătănia-i jugŭ de-aramă
Tragŭ voinicii fără sémă,

*

Frunḑă verde de pe rîtŭ,
Tu bade aşa-i gânditŭ
Că décă nu me-i iubi
In apă m'oiŭ asvêrli,
Şi décă tu mi-i lăsa
In apă m'oi arunca;
D'a te a feritŭ Dumneḑeu
Sĕ mĕ 'necŭ de dorulŭ tĕu;
Şi te-a feritŭ Precesta
Sĕ mĕ înecŭ de domniata,
Că mi-e lumea câtŭ o sîtă
Sĕ le fiu la toţĭ urîtă;
Lumea asta-i mare, largă,
Oiŭ găsi cui sĕ fiu dragă.

*

Doru-mi-i dorulŭ mĕ 'ntrébă,
Ce ţi-e lele de eştĭ slabă!
— Las' dorule, că ţi-oiŭ spune
Cum petrecŭ ḑilele 'n lume:
Una bună, una rea,
Amarŭ de viaţa mea.
De urîtŭ mâncalarŭ foculŭ
Gălbinit'amŭ ca şi soculŭ;
De urîtŭ şi de năcazŭ
N'am nicĭ flóre pe obrazŭ;
De urîtŭ şi de străină
Nu'mĭ tignesce nicĭ de cină.

*

Mĕ dusei la făgădău
Mĕ 'ntîlnii cu socru meu;
Socrulŭ meu a ḑisŭ aşa:
Ia ginere, fata mea,
Că-ţĭ dau patru boi cu ea
Şi moşià câtă-i vrê.
— Eu socrule, aşĭ luao
Nu sci una, nu sci două;
Nu sci pune-unŭ cotŭ de pânză,
Nu sci face o mămăligă.
De mămăligă n'ar fi baiŭ:
Nu sci face nicĭ mălaiu.
Mamii trebe ţesătóre,
Fata ta i scurtă 'n picióre
Şi i-om pune cătărige
Sĕ ajungă pe tălpige,
Până ţese unŭ cotŭ de pânză
Mânca o cere de brânḑă.
Din jurulŭ Năsĕudului.

N. Mihăescu.

atuncĭ o numimŭ *viţiu.* Pasiune comună numimŭ orĭ ce pasiune, la care e în jocŭ satisfacerea înboldurilorŭ josnice sensuale séu egoismulŭ celŭ mai ordinarŭ. De aceea şi numimŭ beţia, sgârcenia, patima jocului, voluptatea ş. a. viţiurĭ, nicĭ-odată însĕ amorulŭ, gelosia, ambiţiunea nu le numimŭ viţiurĭ.

Mama pasiunei e închipuirea. Cu câtŭ închipuirea nóstră ne arată obiectulŭ pasiunei nóstre, ca unŭ bunŭ desiderabilŭ séu vrednicŭ de doritŭ, séu ca unŭ rĕu de care sĕ ne ferimŭ, cu atâtŭ mai pasionatŭ ne întórcemŭ spre acela, séu simţimŭ aversiune pentru elŭ. Inchipuirea escită cererea, precum a escitatŭ Eva în raiu pe *Adamŭ* cu mĕrulŭ opritŭ.

Orĭ ce pĕcatŭ, orĭ ce crimă se comite mai întâiu în închipuire şi apoi în faptă. Pentru aceea ómenii cu fantasiă bogată suntŭ espuşĭ mai multŭ la ispite ca alţii. Décă cu o fantasiă înfierbêntată se îmbină şi unŭ boldŭ de cerere impetusŭ, atuncĭ unŭ omŭ, după cum pasiunea lui se îndréptă spre scopurĭ sublime, orĭ spre scopurĭ josnice, póte ajunge a fi unŭ binefăcĕtorŭ séu unŭ flagelŭ alŭ omenimei, unŭ erou alŭ istoriei séu unŭ monstru moralŭ.

Calitatea şi gradulŭ pasiunilorŭ nóstre depinde de regulă dela temperamentulŭ şi gradulŭ nostru de cultură. Colericii şi sangvinicii au pasiunĭ mai violente decâtŭ melancolicii şi flegmaticii. Ómenĭ cu educaţiune bună suntŭ mai greu supuşĭ la pasiunĭ comune, ca cei crudĭ şi necultivaţĭ. Escepţiune facŭ voluptatea, sgârcenia şi setea de avere, care în clasele mai înalte suntŭ totŭ aşa de rĕspândite, ca şi în cele de josŭ.

Ómenĭ cu fantasiă bogată şi mai simţitorĭ suntŭ de regulă mai pasionaţĭ, şi pentru aceea şi mai nefericiţĭ, ca naturile mai dure; deórece priveliscea înşelăciunei, a viţiului, a nedreptăţii îĭ ofenséză îndoitŭ de tare; realitatea arare-orĭ e în stare sĕ le împlinéscă, ceea ce le promite închipuirea. Pentru-că închipuirea e unŭ calŭ de cursă, în urma căruia rĕmâne înapoi orĭ ce realitate, şi arare-orĭ unŭ omŭ a avutŭ acea satisfacţiune, prin bunulŭ la care a aspiratŭ, pe care i-a reoglindat'o înfocata lui fantasiă. Adesea posesiunea devine mórtea pasiunei, celŭ puţinŭ în amorŭ. Lăsaţĭ ca amorulŭ pasionatŭ sĕ-şĭ afle ţînta naturală în căsĕtoriă şi vedeţĭ numai ce se face din elŭ în casulŭ celŭ mai favorabilŭ. Amorulŭ póte că rĕmâne, dér îşĭ schimbă caracterulŭ, ajunge póte a fi mai fericitorŭ, dér încétă a mai fi pasionatŭ.

Mai suntŭ pasiunĭ, carĭ asemenea gigantului *Anteu* din atingerea pămêntului, câştigă totŭ mai multă putere din satisfacerea lorŭ. De acestea se ţinŭ: ambiţiunea, vanitatea, cochetăria, setea de petrecerĭ ş. a. Ambiţiosulŭ, femeia cochetă, rîvnitorulŭ după avere, sémănă celui însetatŭ, care ca sĕ-şĭ stêmpere setea ardĕtóre, bea apă sărată. Cu câtŭ bea mai multŭ, cu atât îĭ devine setea mai ardĕtóre. (Va urma.)

ECONOMIA.

Rigolarea şcólei de pomăritŭ.

Bunule cetitorŭ! Sciutŭ lucru este, că de voimŭ a cultiva orĭ ce plantă, mai întâiu trebue sĕ cultivămŭ pămêntulŭ în care voimŭ a-o cresce, şi numai după aceea sĕmênămŭ orĭ rĕsădimŭ acea plantă. De voimŭ a cultiva păpuşoiu, grâu, sĕcară orĭ alte bucate, mai întâiu gunoimŭ loculŭ bine şi după aceea îlŭ arămŭ odată orĭ chiar mai de multe-orĭ, apoi sĕmênămŭ. De voim a cultiva pĕtrîngei, morcovĭ, celerŭ orĭ alte verdeţurĭ, mai întâiu gunoimŭ, apoi săpămŭ pămêntulŭ bine, mĕruntŭ şi afundŭ, apoi sĕmênămŭ. De voimŭ a cultiva cépă, sfecle, tutunŭ, trebue ér sĕ gunoimŭ şi apoi sĕ săpămŭ bine şi afundŭ pămêntulŭ şi numai după aceea *sădimŭ* orĭ, cum ḑicŭ unii, *rĕsădimŭ* plăntuţele.

Cu pomii încă stă lucrulŭ întocmai. Unde voimŭ a-i cultiva, trebue mai întâiu sĕ cultivămŭ alte plante, orĭ ce, numai *nu plante ierbóse*, de cósă, ca fênŭ, trifoiu, lucernă etc., dér alte plante orĭ ce, cu deosebire plante de sapă: cucuruzŭ, napĭ, sfecle, baraboi, legume.

Adecă, *în pajiştea ruptă próspĕtŭ sĕ nu sĕmânămŭ, nicĭ sădimŭ pomĭ*, ci în pămêntŭ umblatŭ. Acela încă trebue sĕ-lŭ săpămŭ atuncĭ cu hârleţulŭ şi sĕ adunămŭ orĭ ce rădĕcinuţă s'ar ivi şi apoi sĕ-lŭ greblămŭ bine, ca straturile cele de cépă. Ba, fiindcă loculŭ, unde voimŭ a cultiva pomĭ, *nu trebue gunoitŭ*, avemŭ de a suplini acea gunoire prin *rigolare*. Etă cum se întêmplă rigolarea:

De-alatulŭ grădinei, orĭ locului, din care voimŭ a face pomăriă, săpămŭ mai întâiu unŭ şanţŭ ca de trei urme de afundŭ şi p'atâta de largŭ. Pămêntulŭ, ce-lŭ scótemŭ săpândŭ, îlŭ aruncămŭ totŭ de o parte, şi adecă de partea, care va forma marginea pomăriei, pe ţĕrmurele şanţului. După aceea începe unŭ lucrătorŭ şi sapă de unŭ hârleţŭ de afundŭ o bucată de trei urme de lată chiar lângă şanţŭ, şi pămêntulŭ săpatŭ îlŭ aruncă în şanţŭ; altŭ lucrătorŭ merge în urma celui dinainte, săpândŭ adecă totŭ unde a săpatŭ celŭ dintâiu, ér de-unŭ hârleţŭ de afundŭ şi aruncând pămêntulŭ totŭ în şanţulŭ celŭ dintâiu; acum merge alŭ treilea omŭ, şi mai sapă de unŭ hârleţŭ de afundŭ, totŭ unde săpară cei doi, şi elŭ încă aruncă pămêntulŭ în şanţulŭ celŭ dintâiu, prin ce — şanţulŭ celŭ de întâiu e plinŭ, ér lângă elŭ s'a ivitŭ altŭ şanţŭ de o jumĕtate de stânjinŭ de largŭ şi p'atâta de afundŭ. După ce omulŭ celŭ dintâiu, care a începutŭ şanţulŭ, e în capĕtulŭ tablei, se întórce numai decâtŭ de unde a începutŭ şi începe altŭ şanţŭ; ortacii lui, care cum esŭ din şanţulŭ dinainte, vinŭ şi prindŭ a săpa după elŭ, şi fiăcare aruncă pămêntulŭ totŭ în şanţulŭ celŭ golŭ.

Astfelŭ mergŭ săpândŭ unulŭ după altulŭ şi omulŭ dinainte totŭ începe câte unŭ şanţŭ, ér celŭ din urmă-lŭ gată, dér când unŭ şanţŭ e gata, celalaltŭ de lângă elŭ e plinŭ cu pămêntŭ próspĕtŭ, afênatŭ, înturnatŭ, aşa că partea, care fù la sóre, de-asupra, vine acum chiar în fundulŭ şanţului, ér care fù în fundŭ, vine de asupra. Totŭ aşa urmămŭ până tabla, menită pentru pomăritŭ, e gata. Dér când suntemŭ gata, băgămŭ de sémă, că avemŭ chiar la sfêrşitŭ unŭ şanţŭ golŭ. Pe acela îlŭ umplemŭ cu pămêntulŭ, ce l'amŭ fostŭ scosŭ din şanţulŭ celŭ dintâiu, cu dêlma ceea ce e mai ridicată chiar colo de unde începurămŭ. Acestŭ pămêntŭ îlŭ cărămŭ frumosŭ cu róba (têrbónţa). In urmă ne punemŭ şi greblămŭ tótă tabla frumosŭ şi suntemŭ gata cu rigolatulŭ.

Acésta i tótă rigolarea séu înturnarea pămêntului care i bine sĕ se facă când voimŭ a croì o pomăriă, şi — den'amŭ sĕmênatŭ sĕmênţa pomilorŭ în pămêntŭ rigolatŭ — când vinŭ pomişorii sădiţĭ, nesmintitŭ sĕ le rigolămŭ loculŭ, unde i-omŭ sădi spre cultivare, că rigolarea este de unŭ folosŭ fórte mare, şi étă de ce:

Décă în pămêntulŭ acesta pulverisatŭ, (afênatŭ, pospoiatŭ) vomŭ rĕsădi pomişorulŭ, rădăcinuţele şi-le întinde liberŭ în tóte părţile şi ele crescŭ tare şi puternicŭ. Afară de aceea, la şcóla de pomĭ, acésta e tótă gunoirea, deórece, décă vomŭ gunoì regulatŭ şcóla de pomĭ, ce e dreptŭ vomŭ avé pomişorĭ mai graşĭ şi acolo arŭ cresce mai repede, dér apoi când i-amŭ rĕsădi în loculŭ stabilŭ, atuncĭ ei ar tângì fórte tare, décă nu arŭ venì într'unŭ locŭ chiar aşa de grasŭ după cum fură în şcóla de pomĭ; trebue sĕ ne însĕmnămŭ şi aci, ca şi la altele multe în viéţă: dela rĕu sĕ ne urcămŭ la binişorŭ, de acolo la bine şi apoi la fórte bine; şi vai de celŭ ce face calea întórsă!

Decĭ déră sĕ ne mai întipărimŭ odată în minte cele ḑise până aci: sĕmênţa pomilorŭ o sĕmênămŭ în pămêntŭ săpatŭ adêncŭ, care pămêntŭ mai înainte sĕ fi fostŭ cultivatŭ cu plante de sapă; ér când vinŭ pomişorii rĕsădiţĭ, atuncĭ nesmintitŭ avemŭ de rigolatŭ pămêntulŭ, dér nicĭ acestŭ pămêntŭ nu din ţelină îlŭ rigolămŭ, ci ér din pămêntŭ cultivatŭ mai nainte cu plante de sapă.

Maxime şi învĕţăturĭ.

Culese de Camil B....

Fiiulŭ rĕsfăţatŭ nu e primitorŭ nicĭ de învĕţătură, nicĭ de crescere, ér palmierulŭ umbritŭ, nu dă fructe cópte. — *Prov. indianŭ.*

*

Ceea ce n'aduce fructe în tinereţe, aceea rĕmâne la bĕtrâneţe fără virtute.— *Hugo de Trimberg.*

*

Unŭ rabinŭ a ḑisŭ: multŭ am învĕţatŭ dela dascălii mei, mai multŭ încă dela colegii mei de şcólă, mai multŭ însĕ dela şcolarii mei. — *Talmud.*

*

O lingură de norocŭ e mai de preferitŭ unei găleţĭ de sfaturĭ bune. — *Prov.*

*

Noroculŭ guvernéză viaţa, nu înţelepciunea. — *Ḑicere elină.*

*

Precum lumina scade cu împuţinarea uleiului, aşa şi sórtea cu scăderea faptelorŭ omenescĭ. — *Prov. indianŭ.*

*

Timpulŭ nu-lŭ poţĭ cumpĕra cu nestimate. — *Turc. persanŭ.*

*

Celŭ ce nu face iute ceea ce are a face, a lua şi a da, aceluia i bea timpulŭ gustarea. — *Indianŭ.*

*

O ḑi de favorŭ, e ca o ḑi de secerişŭ; trebue sĕ fi activŭ, îndată ce se cóce. — *Göthe.*

*

Ocasiunea trece înainte ca unŭ norŭ. — *Arab.*

*

In marele magazinŭ a lui Dumneḑeu, tóte mărfurile suntŭ de vênḑare pentru lucru. — *Proverbialŭ.*

*

Bunurile, pe carĭ ţi le-au destinatŭ Dumneḑeu ţie, te caută ca şi tu pe ele. — *Arab.*

*

Ceea ce face suportabilă viaţa, e numai activitatea spre unŭ scopŭ hotărîtŭ. — *Schiller.*

*

Activitatea e nutremêntulŭ sufletelorŭ nobile. — *Seneca.*

*

Fiăcare omŭ are aceiaşĭ valóre, ca şi obiectele silinţelorŭ sale. — *Marcŭ Aurelŭ.*

*

Pentru a împlini lucrurĭ marĭ, trebue sĕ trăiéscă cineva, ca şi când n'ar muri nicĭodată. — *Vauvenargues.*

*

Ţĕranulŭ puşcă; Dumneḑeu conduce glonţulŭ. — *Prov. Polonŭ.*

*

Trăiesce, ca şi când ar fi sĕ morĭ în fiă-care ḑi, lucră, ca şi când ai vré sĕ trăiescĭ eternŭ. — *Proverbialŭ.*

*

Mai uşorŭ îşĭ pórtă povara celŭ care mai adaoge la ea şi răbdarea. — *Logau.*

*

Răbdarea e medicina tuturorŭ durerilorŭ. — *Publ. Syrus.*

MULTE ŞI DE TOATE.

Celŭ mai vechiu ḑiarŭ din lume.

Celŭ mai vechiu ḑiarŭ este de sigurŭ fóia oficiósă din China intitulată „Kin-Pau.“ Intemeietorulŭ ei a fostŭ King-Pau, care scóse primulŭ numĕrŭ la anulŭ 911. La anulŭ 1361 „Kin-Pau“ deveni fóie sĕptĕmânală; ér la 1800 s'a schimbatŭ în jurnalŭ cuotidianŭ. Acum apare de 3 orĭ pe ḑi; diminéţa, la prânḑŭ şi séra. Ediţia de diminéţă apare în 8000 de esemplare pe hârtiă galbenă; ediţia dela prânḑ pe hârtie albă şi cea de séra pe hârtiă négră. Ediţia I-a cuprinde anunciurĭ comerciale, ediţia II-a publicaţiunĭ oficióse; ediţia III-a pe lângă articole de fondŭ şi estrase din celelalte 2 ediţii şi scirĭ din provinciă.— Aşadară peste 18 ani Kin-Pau este de 1000 de ani.

*

Unŭ porcŭ fabricantŭ de napoleonĭ.

Sĕ nu credeţĭ, că'i vre-o glumă nicĭ că'i povestea cu „Cocoşu roşu.“ E o istorie hazlie, dér fórte adevĕrată, şi s'a întêmplatŭ în ḑilele trecute în Francia. Unŭ ţĕranŭ din Pleumeur-Gauthier, s'a dusŭ la têrgŭ, ca sĕ'şĭ cumpere unŭ porcŭ. După multe cercetărĭ în drépta şi în stânga, şi după multă tânguială a cumpăratŭ de la unŭ ţĕranŭ unŭ porcŭ, de cea mai bună rasă. După ce s'a bĕutŭ „aldămaşulŭ“ tradiţionalŭ, omulŭ nostru légă o sfóră de piciorulŭ porcului şi pornesce cu elŭ acasă. Ajungêndŭ acolo, îlŭ bágă în cotinéţă, îi dă sĕ mănânce, şi apoi se culcà, mulţumitŭ că făcuse o târguélă bună. A doua ḑi diminéţa, se scólă repede, şi se duce sĕ vaḑă, ce'i mai face porculŭ. Care nu'i fù mirarea, când vĕḑù la piciórele dobitocului, unŭ napoleonŭ de aurŭ. Ţĕranulŭ, cum era somnorosŭ credea, că'i visŭ. Sĕ frecà odată, napoleonulŭ era totŭ acolo. Era napoleonŭ adevĕratŭ.

In ḑiua următóre, a treia, a patra şi a cincea, acelaşŭ lucru se întêmplà. Ţĕranulŭ, găsia mereu câte unŭ napoleonŭ la piciórele porcului.

— „Ce póte sĕ fie asta?“ — se întreba omulŭ zăpăcitŭ.

—Póte vrea sĕ facă D-zeu o minune cu mine. Scie că'sŭ săracŭ....

Ţĕranulŭ îşĭ perduse somnulŭ, şi pofta de mâncare. Când dormia unŭ césŭ, visa numai porcĭ şi napoleonĭ de aurŭ.

La urma urmei elŭ s'a apucatŭ de chefŭ şi veselie.

Dér pe pămêntulŭ ăsta fericirea este scurtă.

Ţĕranulŭ care vînduse porculŭ, a auḑitŭ despre norocŭlŭ ce a datŭ preste fericitulŭ cumpărătorŭ. Elŭ a insciinţatŭ imediatŭ poliţia, cerêndŭ sĕ i se restitue porculŭ.

— Şi cum s'a întêmplatŭ tóte acestea? se vorŭ întreba cetitorii.

Iată cum:

Ţĕranulŭ, care vênduse porculŭ, mai vênduse şi o vacă. Toţĭ banii în numĕrŭ de 12 napoleoni în aurŭ aflaţĭ într'o pungă îĭ căḑuseră din busunarŭ în momentulŭ când bea „aldămaşulŭ“ cu cumpĕrătorulŭ porcului. Dobitoculŭ, care se afla lângă elŭ, a înghiţitŭ repede punga, fără sĕ observe nimenea.

Pe urmă,— după cum am spusŭ mai susŭ, — a începutŭ sĕ dea noului séu stăpânŭ în fie-care ḑi câte unŭ polŭ.

Vênḑătorulŭ cere sĕ se facă numai de câtŭ autopsia porcului. Cumpărăto-

rulŭ se opune ḑicêndŭ, că banii aceia suntŭ ai lui de dreptŭ, de vreme ce porculŭ i-o fi găsitŭ pe câmpŭ.

Procesulŭ a începutŭ deja şi nu se scie ce sórte va avé porculŭ..... fabricantŭ de napoleoni.

*

O serbare la Calabria.

In Calabria (Italia) se serbézâ în fiă-care anŭ „Sânta Feciórâ“ patróna ţinutului aceluia.

Serbarea e interesantă din punctulŭ acesta de vedere: Ea e causa speranţelorŭ de însurătóre, a ambiţilorŭ şi a tuturorŭ încurcăturilorŭ familiare. Serbarea e liniştită şi sgomotósă, în acelaşŭ timpŭ, religiósă şi „luméscă“, superstiţiósă şi sceptică.

Aceste contraste dau întregeĭ festivităţĭ unŭ aerŭ caracteristicŭ.

Serbarea ţine 3 ḑile în şirŭ şi după ce trece, la toţĭ le pare rĕu.

Cu câte-va ḑile înainte de a începe serbarea, stradele se mătură, balcónele şi tóte casele suntŭ spoite din nou. Cârciumele mai cu sémă strălucescŭ de curăţenie.

Interesantŭ e, că în tóte colţurile se aşéḑă barăcĭ, unde suntŭ espuse totŭ felulŭ de mărfurĭ pentru ţĕranĭ.

Cu câte-va ḑile înainte vinŭ negustorii ambulanţĭ din tóte părţile ţĕrii. Ei îşĭ strigă marfa; croitorii, vînḑĕtórele de florĭ, modistele, pe urmă şarlatanii cu totŭ felulŭ de doctorii vindecătóre ameţescŭ lumea cu reclamele lorŭ sgomotóse.

In ḑilele acestea, fie-care femee din sate séu din oraşe trebue sĕ-şĭ cumpere ceva nou. Ea întră de pildă într'o prăvălie.

Negustorulŭ o ochesce şi décă vede, că nu se cam pricepe la marfă, îi ḑice:

— „Uite dómnă, asta-i mătasă curată; stofa asta e cea mai bună din lume. Crede-mĕ şi cumpĕr'o, căcĭ d-ta ai s'o porţĭ întâiŭ“..... etc.

Femeea încântată, o cumpĕră şi la urmă se felicită de ce chilipirŭ a datŭ, dér lasŭ, că şi negustorulŭ se felicită de chilipirulŭ lui....

A sositŭ spre pildă ḑiua festivă a „Sf. Feciórе.“ Calabria e plină de lume. Unii au venitŭ din spre munţĭ, alţii cu corăbiile, alţii cu trăsurile etc. Toţĭ în sfîrşitŭ rîdŭ, jócă, cântă şi beau.

Centrulŭ serbărilorŭ e oraşulŭ Regio. Petrecerile începŭ pe la órele 12 nóptea. Atuncĭ se ducŭ la biserică. Toţĭ îngenunchiază înaintea altarului şi înaintea statuei „Sfintei Feciórе.“ Pe urmă ómenii esŭ afară şi se apucă de bĕute şi de jocŭ.

In timpulŭ acesta Regio e splendidŭ iluminatŭ, dér nu „oficialŭ“, ci sincerŭ. Inchipuiţi-vĕ 10000 de luminărĭ ţinute de 10000 de ómenĭ. Cu luminările acestea lumea percurge străḑile oraşului şi cheiulŭ portului. Imnurile naţionale, cântece festive, de dragoste, rĕsună la depărtărĭ marĭ. In timpulŭ acestorŭ sĕrbărĭ nu poţĭ merge la Regio pe nicĭ o stradă ca omŭ cu afacerĭ. Omenii te iau de gâtŭ şi te facŭ sĕ beĭ cu sila. Ţĕranii jócă pe strade „tarantela“ şi facŭ unŭ hazŭ colosalŭ.

„Universulŭ“

*

Ḑile de lucru.

Unii au făcutŭ socotéla câte ḑile de lucru suntŭ: In Rusia 267, Canada 270, Scoţia 276, Anglia 278, Portugalia 283, Polonia ruséscă 288, Spania 290, Provinciile rĕsăritene ale Rusiei 295, Austria 297, Italia 298, Bavaria, Belgia, Brasilia şi Luxemburg 300, Francia, Saxonia şi Finnlanda 302, Elveţia, Württemberg, Danemarca şi Norvegia 303, Svedia 304, Prusia şi Irlanda 305. Statele unite din America de nord 306, Olandia 308 şi Ungaria 312. Din aceste date dér n'arŭ fi greu a deduce în care ţĕrĭ suntŭ cele mai multe şi în care mai puţine sĕrbătorĭ.

*

Unŭ clopotŭ uriaşŭ.

Ḑiarele rusescĭ vorbescŭ de restaurarea faimosului Ţar Kolokol, regele clopotelorŭ din Kreml. Inaltŭ de 21 picióre (8 metri) şi cântărindŭ 12,327 pudurĭ (200,000 kilo,) clopotulŭ acesta a căḑutŭ din turnulŭ Ion-celŭ-Mare în timpulŭ incendiului din 1737. Elŭ sĕ îngropă aşa de adêncŭ în pămêntŭ, încâtŭ abia sub Ţarulŭ Neculai se gândiră seriosŭ la desgroparea lui. Cu lucrarea acésta a fostŭ însărcinatŭ architectulŭ francesŭ. Montferrat, care a aşeḑatŭ clopotulŭ pe unŭ soclu de granitŭ. Ţar Kolokol e spartŭ şi, după evaluarea inginerului-mecanicŭ Semencovicĭ, repararea va costa vre- 3000 de ruble.

*

Câte ḑiare suntŭ în Bucurescĭ?

In Bucurescĭ, capitala Românieĭ, aparŭ în timpulŭ de faţă cincĭ-ḑecĭ şi două de gazete, din carĭ: opt-spre-ḑece suntŭ ḑilnice, cincĭ-spre-ḑece sĕptĕmânale, nou aparŭ de 2 orĭ la lună, ér ḑece odată la lună.

Ḑilnice suntŭ: „Timpulŭ“, „Lupta“, „Adevĕrulŭ“, „Voinţa Naţională“, „Buna Credinţă“, „Independentul“, „Universul“, „Rĕsboiulŭ“, „Constituţionalulŭ“, „La Patrie“, „L'Independance“, „Românul“, „Bucurescĭ“, „Bucarester Tageblatt“, „Rumänischer Lloyd“, „Patris“ „Syloghi“, „Monitorul Oficial“.

Sĕptămânale. „Universulŭ-Ilustratŭ“, „Universulŭ-Literarŭ“, „Revista Literară“, „Sĕptĕmâna Ilustrată“, „Scînteia“, „Iris“, „Egalitatea“, Dreptul“, „Peninsula Balcanică“, „Strigoiulŭ“, „Spitalul“, „Moftulŭ Românŭ“, „Cerculŭ Public. „Militare şi alte două jidovescĭ.

De două orĭ la lună aparŭ: „România Musicală“, „Doina“, „Biblioteca Familiei“, „Lumea Ilustrată“, „Rumänische Wochenschrift“, „Apĕrătorul Sănĕtăţei“. „Amiculŭ Progresului Românŭ“, „Amiculŭ Agricultorului Românŭ“, şi „Mercurul Românŭ“.

Odată la lună: „Convorbirĭ Literare“, „Literatorulŭ“, „Mirescĭ“, „Revista Poporului“, „Revista Nouă“, „Monitorul Comercialŭ Românŭ“, „Anuncia. Comer. Român“, „Albumul Tocilei“, „Gimnasticulŭ român“, Revista „Altiţe şi Bibilurĭ.“

Călendarulŭ sĕptĕmânei.

Februarie. are 28 ḑile. Germânarŭ.

1893 Ḑilele sĕptĕm.	Călendarulŭ Iulianŭ	Călend. Gregorian	Sórele rĕsare	Sórele apune
Dum.	14 D. 1 Cuv. P Auxent.	26 E. 2. Rem. D.	6. 40	5 45
Lunĭ,	15 Sf. ap. Onisim.	27 Ep. Leander	6. 39	5. 47
Marţĭ,	16 St. Mart. Pamfiliu	28 Romanus.	6. 38	5. 49
Mercurĭ,	17 Sf. M. Teod.. Tiron	1 Mart. Albin	6. 36	5. 50
Joi,	18 Sf. Leon pp. Ro.	2 Simplicius	6. 34	5. 51
Vinerĭ,	19 Sf. apost. Archip.	3 Cunigunda	6. 32	5. 52
Sâmb.	20 S. p. Leon E. Catanei	4 Adrian	6. 30	5. 53

Tĕrgulŭ de rîmători din Steinbruch. La 20 Febr. n. starea rîmătorilorŭ a fostŭ de 99.472 capete, la 21 Febr. au întratŭ 972 capete şi au eşitŭ 513 rĕmânêndŭ la 22 Febr. unŭ numĕrŭ de 99,934 capete. — Se notéză marfa: *ungurésca* veche, grea dela 51.— până la 52.— cr. marfă *ungurésca* tineră grea dela 56 cr. până la 57— cr., *de mijlocŭ* dela 54— cr. până la 55— cr. *uşóră* dela 51— cr. până la 52— cr. — *Marfă ţĕrănéscă* grea dela 52 până la 52— cr. — *de mijlocŭ* dela 51-- cr. până la 52— cr. *uşóră* dela 50 cr. până la 51 — cr. — *Marfă de România Bákony* de grea dela — cr. până la — cr. transitto mijlocia grea dela — cr până la — cr. însĕ transito uşóră dela — cr. până la—cr. transito dto ţepósă grea dela — cr. până la — cr. transito mijlocia dela — cr. până la — cr. *Marfă sĕrbéscă* grea dela 52—52½ cr. transito, mijlocia grea dela 50—50½ cr. transito uşóră de la 51—½ cr. Porcii îngrăşaţĭ de unŭ anŭ dela — cr. până la — cr., îngrăşaţĭ cu cucuruzŭ dela — cr. până la — cr., îngrăşaţĭ cu ghindă dela — cr. până a — cr. Cântăriţĭ la gară cu 47.

Bursa din Bucurescĭ

din 21 Febr. n. 1893.

Valori	c/°	cambe
Rentă română perpetuă 1875	5%	101.—
Renta română amortisabilă . .	5%	99.¼
dtto	4%	84.¾
Renta rom. (rurale convertite)	6%	103. —
Oblig. de statŭ C. F. Române	6%	—.—
idem idem	4%	—.—
Imprumutulŭ Openheim 1866 .	8%	—.—
Imprumutulŭ Oraş. Bucurescĭ .	5%	—.—
idem idem din 1884	5%	90.¾
idem idem din 1890	5%	91.¾
Impr. or. B. cu prime Loz. fr. 20	—	—.—
Credit fonciarŭ ruralŭ	7%	—.—
idem idem	5%	96.¼
Credit Fonc. Urb. din Bucurescĭ	7%	103.¼
idem idem	6%	102.¼
idem idem	5%	91.½
Credit Fonc. Urban din Iaşĭ. .	5%	82.—
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10 fr V. N.	279.— —.—
Banca Naţion. ult. div. 84.45	500	1656
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	417.½
Naţionala de asig. ult. div. 36 lei	200	420.—
Banca Rom. ult. div. fr. 12.— .	500	—.—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 5 l.	204	154.½
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	—.—
Soc. Rom. de Hârtie ult. 00	100	—.—
Soc. de Reas. ult. div. 16 l. aur	200	—.—
Societ. de Constr. ult. div. . .	—	—.—
Societ. de Hârtie ult. div. . .	—	—.—
20 francĭ aur	—	20.09
Banca Naţion. a României .	—	—.—
Scompt.	6%	
Avansurĭ pe efecte	7%	
vansurĭ pe Lingourĭ	6%	

Bursa de mărfurĭ din Budapesta

din 22 Febr. n. 1893.

Sĕminţe	Cualitatea per Hect.	Preţulŭ per 100 chilogr. dela	până
Grâu Bănăţenescŭ	80	—.—	—.—
Grâu dela Tisa	80	8.05	8.10
Grâu de Pesta	80	8.00	8.05
Grâu de Alba-regala	80	8.00	8.05
Grâu de Bácska	80	—.—	—.—
Grâu ung. de nordŭ	80	—.—	—.—

Sĕminţe vechĭ orĭ nouĕ	soiulŭ	Calitatea per Hect.	Preţulŭ per 100 chilgr. dela	până
Sĕcară		70—72	6.30	6.45
Orzŭ	nutreţŭ	60—62	5.10	5.40
Orzŭ	de vinars	62.—	5.50	6.—
Orzŭ	de bere	64.—	6.20	7·40
Ovĕsŭ		39.41	5.60	5.90
Cucuruzŭ	bănăţ.	75	4.75	4.80
Cucuruzŭ	altŭ soiu	73	4.70	4.75
Cucuruzŭ	„	—	—.—	.—
Hirişcă	„	—	4.40	4.60

Preţulŭ pe 100 chilograme.

Productediv.	Soiulŭ	Cursulŭ dela	până
Sem. de trif.	Luţernă ungur.	46.—	56.—
—	francesă		—.—
—		—.—	—.—
„	roşiă	64.—	71.—
Oleu de rap.	rafinatŭ duplu	32.—	32.50
Oleu de in		5.80	6.—
Uns. de porc	dela Pesta	66.50	67.—
„	dela ţéră	—.—	—.—
Slănină	svêntată	—.—	.—
„	afumată	60.—	61.—
Sĕu		37.—	38.—
Prune	din Bosnia în buţĭ	22.—	22.50
„	din Serbia în sacĭ	—.—	—.—
Lictarŭ	slavonŭ nou	—.—	—.—
„	bănăţenescŭ		
Nucĭ	din Ungaria		
Gogoşĭ	ungurescĭ		
„	sêrbescĭ		
Miere	brută	—.—	—.—
„	galbină strecurată	35.—	37.—
Ceară	de Rosenau	140.	141.
Spirtŭ	brutŭ	13.50	13.75
„	Drojdiuţe de spirt	15.—	15.25

Cursulŭ la bursa din Viena

din 24 Februarie st. n. 1893.

Renta de aurŭ 4%	115.95
Renta de hârtiă 5%	—.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	123.10
dto argintŭ	102.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (prima emisune .	120 60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . .	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) .	—.—
Bonurĭ croato-slavone	—.—
Bonurĭ rurale-ungare	95.95
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ . .	97 50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	151 75
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	144.75
Renta de argintŭ austriacă	99.15
Renta de hârtiă austriacă	98.85
Renta de aurŭ austriacă	117.70
Losurĭ din 1860	149.—
Acţiunile băncei austro-ungare . .	990.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr.	395.50
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. .	333.70
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.67
Napoleon-d'orĭ	9.65
Mărcĭ 100 împ. germane	59.35
Londra 10 Livres sterlinge	121.35

Cursulŭ losurilorŭ private

din 22 Febr. n. 1893.

	cump.	vinde
Basilica . . .	7.90	8.40
Creditŭ	196.50	197.50
Clary 40 fl. m. c. . .	58.25	59.25
Navig. pe Dunăre . .	140.—	141.—
Insbruck	25.50	26.50
Krakau	24.—	26.—
Laibach	22.50	23.25
Buda	63.—	—.—
Palffy	59.—	59.50
Crucea roşie austr. . .	19.30	19.90
dto ung. . .	13.20	13.80
dto ital. . .	14.—	14.50
Rudolf . . .	25.—	26.75
Salm . . .	69.—	70.
Salzburg	26.—	27.—
St. Genois . . .	66.50	67.50
Stanislau	38.—	40.—
Trieitine 4½% 100 m. c.	141.—	142.—
dto 4% 50 .	66.50	68.50
Waldstein . . .	45.—	47. —
Windischgrätz . . .	76.—	—.—
Sĕrbescĭ 3% . . .	41.—	41.50
dto de 10 francĭ	—.—	—.—
Banca h. ung. 4%	134.—	134 50

Preţurile cerealelor din piaţa Braşovŭ.

Din 24 Februarie 1893 n.

Mĕsura séu greutatea	Calitatea.	Valuta austriacă. fl.	cr.
1 H.-L.	Grâu cel mai frumos	6	—
„	Grâu mijlociu . .	5	80
„	Grâu mai slabŭ . .	5	—
„	Grâu mestecatŭ . .	4	50
„	Sĕcară frumósă .	3	70
„	Sĕcară mijlociă .	3	40
„	Orzŭ frumosŭ .	3	10
„	Orzŭ mijlociu .	2	90
„	Ovĕsŭ frumosŭ .	2	—
„	Ovĕsŭ mijlociu .	—	—
„	Cucuruzŭ	3	50
„	Mălaiu	3	40
„	Mazĕre	7	—
„	Linte	10	—
„	Fasole	3	80
„	Sĕmênţă de inŭ . .	10	—
„	Sĕmênţă de cânepă	4	—
„	Cartofĭ	—	90
„	Măzĕriche	—	—
1 kilă	Carnea de vită . .	—	48
„	Carnea de porcŭ .	—	48
„	Carnea de berbece	—	30
100 kil.	Sĕu de vită próspĕtŭ	23	—
100 kil.	Sĕu de vită topitŭ	33	—

Cursulu pieţeĭ Braşovŭ

din 25 Februarie st. n 1893.

Bancnote românescĭ	Cump.	9 52	Vênd.	9.53
Argintŭ românescă .	„	9.44	„	9.48
Napoleon-d'orĭ . .	„	9.58	„	9.62
Lire turcescĭ . .	„	—.—	„	—.—
Seris. fonc. „Albina“ 6%		—.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	—.—	„	—.—
Imperialĭ	„	—.—	„	
Galbinĭ	„	5.60	„	5.65
Ruble rusescĭ . . .	„	—.—	„	—.—
Mărcĭ germane . . .		58.70	„	59.10

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Proprietarŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

Redactorŭ responsabilŭ: Gregoriu Maiorŭ.

ABONAMENTE

la

„GAZETA TRANSILVANIEI"

Preţulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ	3 fl. —
Pe şése lunĭ	6 fl. —
Pe unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe trei lunĭ	10 fr.
Pe şése lunĭ	20 fr.
Pe unŭ anŭ	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ	2 fl. —
Pe şése lunĭ	1 fl. —
Pe trei lunĭ	50 cr.

Pentru România şi străinătate:

Pe anŭ	8 francĭ.
Pe şése lunĭ	4 francĭ.
Pe trei lunĭ	2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate poştale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arăta şi poşta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei."

Tipografia A. MUREŞIANU.